

24.4.2013

HELSINGIN KAUPUNGINVALTUUSTO

Keskustelupöytäkirja

8 – 2013

Kokousaika: 24.4.2013 klo 18.00 – 21.59

Kokouspaikka: Vanha Raatihuone, Aleksanterinkatu 20

Keskustelupöytäkirjaan on kirjattu vain ne kaupunginvaltuuston esityslistan
asiakohdat, joissa on käytetty puheenvuoro.

HELSINGFORS STADSFULLMÄKTIGE

Diskussionsprotokoll

8 – 2013

Mötestid: 24.4.2013 kl 18.00 – 21.59

Mötesplats: Gamla Råduset, Alexandersgatan 20

I diskussionsprotokollet har antecknats bara de ärenden på stadsfullmäktiges föredragningslis-
ta i vilka någon har yttrat sig.

24.4.2013

121 §.....	5
Esityslistan asia nro 3	5
KYSELYTUNTI	5
Kysymys 12	5
Valtuutettu Muttilainen	5
Apulaiskaupunginjohtaja Viljanen	5
Valtuutettu Muttilainen	7
Valtuutettu Honkasalo.....	7
Valtuutettu Arhinmäki.....	8
Valtuutettu Hakanen	9
Valtuutettu Vuorjoki.....	9
Ledamoten Thors.....	10
Valtuutettu Ingervo.....	11
Apulaiskaupunginjohtaja Viljanen	11
123 §.....	13
Esityslistan asia nro 5	13
HELSINGIN ENERGIA -LIIKELAITOKSEN JOHTOKUNNAN JÄSENEEN VALINTA.....	13
Valtuutettu Männistö	13
125 §.....	13
Esityslistan asia nro 7	13
HELSINGIN KAUPUNGIN ASUNNOT OY:N LAINOJEN TAKAAMINEN	13
Valtuutettu Koskinen.....	13
Valtuutettu Soininvaara (vastauspuheenvuoro)	14
Valtuutettu Xia	14
Kaupunginjohtaja Pajunen.....	14
Valtuutettu Hakanen	14
127 §.....	15
Esityslistan asia nro 9	15
KESKUSHALLINNON ORGANISAATIOMUUTOKSEN AIHEUTTAMAT MUUTOKSET KAUPUNGINVALTUUSTON TYÖJÄRJESTYKSEEN SEKÄ ERÄISIIN JOHTOSÄÄNTÖIHIN.....	15
Ledamoten Thors.....	15
Kaupunginjohtaja Pajunen.....	15
Ledamoten Thors.....	16
130 §.....	16

24.4.2013

Esityslistan asia nro 12	16
KAMPIN TONTIN 72/2 ASEMAKAAVAN MUUTTAMINEN (NRO 12145; ALBERTINKATU 27 B	16
Valtuutettu Xia	16
Valtuutettu Lovén	17
Valtuutettu Hakanen	17
Valtuutettu Pakarinen	18
Valtuutettu Xia	18
Valtuutettu Moision (vastauspuheenvuoro)	18
Valtuutettu Soininvaara	19
Ledamoten Månsson	19
Ledamoten Storgård	20
Valtuutettu Soininvaara (vastauspuheenvuoro)	20
Valtuutettu Bogomoloff	21
Valtuutettu Hursti (vastauspuheenvuoro)	21
Valtuutettu Arhinmäki	21
Valtuutettu Xia (vastauspuheenvuoro)	22
132 §	22
Esityslistan asia nro 14	22
VARTIOKYLÄN TONTIN 45052/1, TONTIN 45174/2 JA TONTTIENTIEN 45176/2-5 SEKÄ KATU-, PUISTO- JA RAIDELIIKENNEALUEIDEN ASEMAKAAVAN MUUTTAMINEN (NRO 12024; ITÄKESKUKSEN HOTELLI JA ELOKUVAKESKUS)	22
Valtuutettu Muttilainen	22
Valtuutettu Modig	23
Valtuutettu Mäki	24
Valtuutettu Lovén	24
Valtuutettu Muttilainen	24
Ledamoten Månsson	25
135 §	25
Esityslistan asia nro 17	25
LÄHETEKESKUSTELU METROPOLIALUEEN ESISELVITYKSESTÄ ANNETTAVASTA LAUSUNNOSTA	25
Kaupunginjohtaja Pajunen	25
Valtuutettu Rauhamäki	28
Valtuutettu Rautava	29
Valtuutettu Kivekäs	32
Valtuutettu Arajärvi	33
Valtuutettu Loukoila	36

24.4.2013

Valtuutettu Hyttinen	39
Ledamoten Månsson	41
Valtuutettu Kolbe	44
Valtuutettu Ebeling.....	46
Valtuutettu Hakanen	48
Valtuutettu Moisio	51
Valtuutettu Puhakka.....	52
Valtuutettu Soininvaara.....	53
Valtuutettu Muurinen.....	55
Valtuutettu Pakarinen	56
Valtuutettu Asko-Seljavaara	56
Valtuutettu Halla-aho	57
Valtuutettu Hamid	59
Valtuutettu Perälä	59
Valtuutettu Ingervo.....	61
Valtuutettu Vesikansa	61
Valtuutettu Männistö	63
Valtuutettu Ikävalko	64
Valtuutettu Muttilainen	65
Valtuutettu Saarnio	65
Valtuutettu Loukoila	66
Valtuutettu Hakanen	67
Valtuutettu Kantola	67
Valtuutettu Hyttinen	68
Valtuutettu Laaninen.....	70
Valtuutettu Nieminen	70
Ledamoten Thors.....	71
Valtuutettu Saarnio	72
Valtuutettu Villo.....	73
Valtuutettu Bogomoloff	73
Valtuutettu Arajärvi	74

24.4.2013

121 §

Esityslistan asia nro 3

KYSELYTUNTI

Kysymys 12

Valtuutettu Muttilainen

Kiitos, puheenjohtaja.

Kampin keskus on suosittu nuorten kohtaamispaikka. Se on ollut sitä alusta alkaen, kun keskus 6 vuotta sitten avattiin. Siitä huolimatta kaupunki ei ole riittävässä määrin huomannut alueella olevia nuoria. Alueella toimii Walkers-kahvila, mutta kaupungin järjestämää avointa nuorisotilaa ei ole.

Kampin nuoret on noteerattu mediassa ennenkin, mutta vasta pääsiäisen tapahtumien seurauksena asiaan ollaan heräämässä. Pääsiäisenä Uusimaan poliisipartiot koirineen saivat tehtäväkseen tyhjentää nuoret kauppakeskuksesta. Kampin keskus on epävirallisesti Suomen suurin nuorisotalo. Se ei ole ihme, ohjautuuhan sinne julkinen liikenne Helsingin monesta kolkasta ja bussit Espoota myöten. Kampin tilannetta seuranneena tulee sellainen fiilis kuin nuoret olisi jälleen kerran keksitty uudelleen. On normaali ja ainoastaan positiivinen asia, että nuoret kokoontuvat ja näkevät toisiaan.

Yksi vaihtoehto olisi antaa nuorille tilat vanhalta linja-autoasemalta, niin sanotun Laiturin tiloista. Tätä esittää myös nuorisolautakunnan puheenjohtaja Timo Kontio. Olisi kuitenkin välttämätöntä kuunnella myös nuorten toiveita, kun tiloja suunnitellaan ja toteutetaan. Helsingin palveluista nuoret pitävät nimenomaan nuorisotiloja suurella arvolla, ja niillä on kysyntää. Kysymys kuuluukin: mihin toimiin kaupunki aikoo ryhtyä, että nuorille saadaan tilat Kampin alueelta?

Apulaiskaupunginjohtaja Viljanen

Arvoisa puheenjohtaja ja hyvät valtuutetut.

24.4.2013

Helsinki käyttää nuorisotyöhön enemmän resursseja kuin mikään muu kunta Suomessa. Helsinkiläisessä nuorisotyössä painotetaan vapaa-ajan toiminnan merkitystä. Meillä on 90 toimipaikkaa, ja lisäksi nuorten vapaa-ajan toimintaa tuetaan järjestöavustuksilla, kulttuurisella nuorisotyöllä ja kesätyömahdollisuuksilla. Onnistumisesta kertoo se, että 9 10:stä helsinkiläisestä yläkoululaisesta nuoresta määrittelee itsensä onnelliseksi. Yli viidennes yläkoululaisista ilmoittaa nuorisotalolla käymisen ainoaksi harrastukseksi.

Viime vuosina painopistettä alueellisessa tilaverkossa on siirretty lähioihin. Tällä valtuustokaudella uudet nuorisotilat tulevat Maunulaan ja Viikkiin. Kampista katsottuna lähimmät nuorisotilat sijaitsevat Ruoholahdessa, Kaartinkaupungissa, Töölössä ja Punavuorella. Myös Kirjasto 10 on suosittu nuorten oleskelupaikka. Kampin suosio osoittaa, että julkisille tiloille keskustassa on todella tarvetta.

Keskustassa iso asema on Aseman Lapset ry:n jalkautuvalla työllä ja vanhalla linja-autoasemalla sijaitsevalla Walkers-kahvilalla, jossa oli viime vuonna yli 21 000 kävijää. Määrän arvioidaan kasvavan tänä vuonna. Myös eri viranomaiset tekevät keskustan alueella yhteistyötä ja jalkautuvaa toimintaa. Nuorisoasiankeskus tukee Aseman Lasten työtä hoitamalla kahvilatoimintaa kahtena lauantaina kuukaudessa. Sosiaali- ja terveystieteiden keskus avustaa toimintaa 18 000 eurolla. Walkers-kahvilan tilakeskukselle maksama vuokra on 43 000 euroa, joten yhdistys joutuu kattamaan loput omalla varainhankinnallaan.

Nuorisoasiainkeskus katsoo, että sen nykyisillä resursseilla ei ole mahdollista perustaa Kamppiin nuorisotiloja eikä kilpailla vahvan järjestötoiminnan kanssa. Sen sijaan nykyistä yhteistyötä järjestöjen ja viranomaisten välillä tulisi vahvistaa. Myös Kampin ostoskeskus ja poliisi ovat toivoneet viikonloppuina pidempiä aukioloaikoja kahviloihin ja enemmän jalkautuvaa yhteistyötä. Lisäksi nuorisoasiankeskus selvittää kahvilatoiminnan käynnistämistä Hietaniemenkadun kiinteistössään ja valmisteleekin keskustassa kirjaston kanssa yhteistyötä. Ensi vuonna nuorisoasiainkeskus myös lisää loma-aikoina tapahtumia sekä pidentää palvelujen aukioloaikoja.

Viime pääsiäisen tapahtumia arvioitaessa on otettava huomioon, että kauppojen ollessa kiinni ostoskeskuksesta puuttui sosiaalinen kontrolli. Tilannetta huononsi se, että kauppojen ohella myös Walkers-talo ja kaikki nuorisotalot olivat kiinni. Pääsiäisen jälkeen ostoskeskuksen kanssa sovittiin, että ostoskeskukseen tehdään yhteistyössä nuorten kanssa säännöt, joiden valmistumisesta on tänään uutisoitu. Pelisäännöillä sopimalla voidaan lieventää häiriöitä nuorten ja muiden käyttäjien

24.4.2013

kanssa. Näitä sääntöjä laati 40 nuorta, ja mukana oli siis Helsingin poliisilaitos, nuorisoasiainkeskus ja kauppakeskus. Säännöissä on 7 selkeätä kohtaa, ja ne on tarkoitus laittaa näkyville julkisesta, jotta kaikki voivat ne myös tietää ja lukea.

Nuorten Palvelu ry:n tekemässä tutkimuksessa selvisi, että merkittävä osa nuorista haluaa olla vapaa-aikanaan juuri kauppakeskuksissa. Nuorten mielestä kauppakeskus on turvallista tilaa, jossa näkee ihmisiä ja jossa tapahtuu. Nuorten kuulemiseksi Helsingissä vahvistetaan Ruuti-järjestelmää. Tulevana perjantaina yli 100 nuorta keskustelee muu muassa Kampin kehittämisestä päättäjien kanssa Ruuti-päättäjätiimissä. Nuorten näkemykset ja oikeudet kaupunkitilaan onkin otettava huomioon, kun lisäpalveluista päätetään.

Kiitoksia.

Valtuutettu Muttilainen

Pakko tähän todeta heti Viljaselle, että Walkersilla on fyrkat loppu, eli siellä ei ole järjestötoimintaa ylläpitämässä ehkä tulevaisuudessa kyseistä taloa, ja käyntimäärät ovat aika suunnattomat. Mitä tulee ylipäättään nuorisotaloihin, niin toivoisin edelleenkin, että tuosta Viikistä olisi otettu esimerkki, eli ei hinata yksi sukupolvi peräjälkeen näissä hommissa.

Kiitos.

Valtuutettu Honkasalo

Kiitos.

Arvoisa puheenjohtaja.

Sami Muttilaiset kysymys nostaa laajemmin esille sen, että koko kaupunkia mutta myös sen keskustaa tulisi suunnitella nuorten näkökulmasta. Nuoret ovat ryhmänä syrjittyjä ja usein toisen luokan kansalaisten asemassa. Mistä muusta ryhmästä puhutaan yhtä leimaavasti ja avoimesti sätien? Mikä muu ryhmä saa yhtä herkästi porttikieltoja kaupallisiin tiloihin kaupungissamme? Tästä esimerkkinä kotikulmani Tapulin R-kioski.

Nuorisosta on tapana puhua pelkästään kontrollimielessä tai romanisoiden. Välillä tuntuu, että nuorten hengailun omaehtoisuuden tärkeyt-

24.4.2013

tä nostetaan esille nimenomaan silloin, kun halutaan perustella, miksi nuorelle ei tulisi raivata tilaa, missä olla. Kaiken taustalla onkin ymmärrys siitä, mitä oikeastaan nuorisotyöllä tarkoitamme. Nuorisotyöhän on ollut perinteisesti siellä, missä nuoret ovat. Siksi viime vuosina myös verkkonuorisotyö on kehittynyt. Mutta miksi Helsingin keskusta on kuitenkin alueena sellainen, johon ei haluta nuorisotyötä tai jossa vastuu siirretään tai ulkoistetaan yksinomaan järjestöille?

Nuoret eivät ole yhtenäinen ryhmä, eivät myöskään Kampissa. Joukossa on varmasti sellaisia, joille omaehtoinen hengailu on positiivista ajanvietettä, mutta on joukossa taatusti myös sellaisia nuoria, joille Kamppi voi olla esimerkiksi pakopaikka kotoa tai ainoa paikka, jossa sosiaalisilla suhteilla on merkitystä. Siksi Kamppi tarjoaa tällä hetkellä kaupungin nuorisotyölle oivan alueen syventää yhteistyötä järjestöjen kanssa ei vain niin, että toimittaisiin kaupallisten toimijoiden ehdoilla ja laadittaisiin käyttäytymissäantöjä.

Kiitos.

Valtuutettu Arhinmäki

Arvoisa rouva puheenjohtaja.

Työmatkani varrella olen saanut huomata, miten Helsingin suurin nuorisotalo on siirtynyt lähtöasemastaan Herttoniemestä Kampin kauppakeskukseen. Meidän pitää huomioida, että nuoret ovat hyvin erityyppisiä ja heillä on hyvin erilaisia tarpeita. Liian usein mediassa keskustellaan nuorista yhtenä yhtenäisenä ryhmänä. Ei meilläkään valtuutetuilla ole samanlaisia vaan hyvin erityyppisiä tarpeita ja haluja. Tämä pitäisi huomioida vahvasti nuorisotyössä.

Me tarvitsemme alueellisia ja paikallisia lähiönuorisotaloja, mutta on selvää, että nämä eivät vastaa kaikkien nuorten toiveisiin. Sen vuoksi tarvitaan myös Helsingin keskustassa tapahtuvaa nuorisotyötä. Ongelma Helsingin keskustassa on se, että siellä on hyvin vähän ei-kaupallisia vapaita tiloja, joissa nuoret voivat olla. Kuitenkin tiedetään, että nuoret hakeutuvat keskustoihin. Silloin tähän pitää löytää ratkaisuja. Aivan niin kuin apulaiskaupunginjohtaja Viljanen vastauksessaan sanoi, että nuoret tai osa nuorista pitää kauppakeskuksissa hengaaamisesta. Kysymys on siitä, että kauppakeskukset tietoisesti pyrkivät hälventämään julkisen ja ei-julkisen tilan rajaa. Halutaan bussiasemia, metroasemia, kirjastoja ja terveyskeskuksia kauppakeskusten yhteyteen, koska niiden avulla saadaan ihmisvirtoja, mutta vastaavasti näiden kaupallisten tahojen, jotka hakevat tällä taloudellista hyötyä, pitää

24.4.2013

myös hyväksyä se, että silloin tilat eivät ole yksityisiä, vaan ne ovat julkisia tiloja. Silloin myös kauppakeskuksilla pitää olla rooli siinä, että tarjotaan erilaisille käyttäjille, myös niille, joiden pääasiallinen tarkoitus ei ole vain ostaminen, palveluita.

Valtuutettu Hakanen

Kiitoksia, puheenjohtaja.

Tässä on 3 asiaa, joihin haluan kiinnittää huomiota. Ensinnäkin, kuuluuko julkinen tila kaikille? Näin tietysti pitäisi olla, mutta kuten valtuutettu Arhinmäki edellä totesi, niin tällä hetkellä tätä julkista tilaa kaiken aikaa kavennetaan kaupallisilla ja muilla perusteilla. Keskustasta ja myös monista lähiöistä puuttuu nuorisotiloja ja muita ei-kaupallisia vapaita tiloja. Valtuutettu Muttalaisen esitys siitä, että esimerkiksi Laituritalasta saataisiin käyttöön myös nuorisolle lisää tilaa, on erittäin kannatettava.

Tämä asia on myös sosiaalinen ja luokkakysymys. Pienituloisten perheiden lapsilla ja nuorilla ei ole yhtäläisiä mahdollisuuksia ja hankkiutua erilaisiin maksullisiin tiloihin ja toimintoihin kuin joillakin muilla. Tästäkin syystä Helsingissä tarvitaan lisää rahoitusta nuorisotoimeen. Tarvitaan lisää nuorisotiloja niin keskustaan kuin lähiöihin. Meillä on kaupungilla siihen varaa, ja se on varaa tulevaisuuden rakentamista.

Kiitos.

Valtuutettu Vuorjoki

Arvoisa puheenjohtaja ja hyvät valtuutetut.

Kun julkisuudessa keskustellaan nuorista julkisissa tiloissa, tuntuu että tässä on tällaisia myyttisiä käsityksiä. Ensinnäkin oletetaan, että nuoruuteen liittyy automaattisesti jonkinlainen tiellä oleminen, metelin pitäminen, yleinen häiritsevyys tai jopa vaarallisuus. Sitten ajatellaan, että tämän takia nuoret pitää saada jonnekin pois. Ilmeisesti tähän liittyy myös tällainen myyttinen ajatus, että kun nuoret saadaan jonnekin pois, niin jossakin vaiheessa he sieltä pulpahtavat takaisin yhteiskuntakelpoisina ja hyvin käyttäytyvinä aikuisina.

Nyt kuitenkin unohdetaan se, että hyvät tavat opitaan vuorovaikutuksessa toisten ihmisten kanssa. Henkilökohtaisesti en usko nuorison yleiseen häiritsevyyteen, mutta minun mielestäni on luonnollista, että

24.4.2013

jos on vähemmän aikaa ehtinyt harjoitella toimimista sosiaalisissa tilanteissa, voi myös tässä tulla virheitä helpommin. Tämän takia minun mielestäni on nimenomaan erityisen tärkeää, että nuoret liikkuvat kaikissa arkisissa ympäristöissä ja siellä, missä on aikuisia. Tässä tarkoitan aikuisilla sellaisia henkilöitä, jotka pystyvät kunnioittamaan kaikenlaisia toisia ihmisiä, kohtaamaan myös ristiriitoja ja tarvittaessa sanomaan nuorelle, että ”Hei, tulepas tänne, jutellaan vähän siitä, miten täällä kuuluu käyttäytyä”.

Valtuutettu Muttilaisen kysymys oli minusta erittäin tärkeä, ja korostan, että nuorisotilaa Kampissa ei saa ajatella nuorten säilytyspaikkana, jossa nuoret ovat pois jostakin, vaan tukikohtana, joka mahdollistaa nuorille osallistumisen Kampin arkeen omalla tavallaan. Tärkeätä on myös se, että Kampissa on nuorisotyöntekijöitä kulkemassa aikuisina nuorten rinnalla.

Kiitos.

Ledamoten Thors

Värderade ordförande. Arvoisa puheenjohtaja.

Ensiksi haluaisin onnitella sekä apulaiskaupunginjohtajaa että nuori-soasiainkeskusta siitä, mistä juuri mainittiinkin, eli siitä että olette pystyneet laatimaan ne uudet säännöt hyvässä yhteistyössä siellä Kampissa hengailevien nuorten kanssa. Minun mielestäni myös uutisointi tästä on ollut erinomaista. Todetaan siis, että vain muutamat, ehkä pari, kolme, ovat olleet niin sanottuja häirikköjä. Tämähän todistaa sen, mitä edelliset puhujat ovat sanoneet siitä, että todellakin on erilaisia. Erittäin onnistuneesti on tartuttu ja keskusteltu nuorten kanssa, ja heidän kanssaan on saatu sovittu ehdot.

Mitä tulee tulevaisuuteen, niin on selvää, että nuoret tarvitsevat tiloja, joissa voivat olla vain kaupungin keskustassa. Me kamppailemme nyt ainakin meidän ryhmässämme siitä, mikä on oikea nimitys keskustakirjastolle...centrum bibba? för vi vill att det ska vara mera än en bibba. Att det ska också innehålla utrymmen, där ungdomar och alla generationer bara kan vistas, vara och lära oss av varandra.

Me toistamme sen, mikä on ollut myös nuorisolautakunnassa useampia kertoja, eli että kun saamme sen hienon uuden rakennuksen – kulkekoot se keskustakirjastona tai millä nimellä tahansa, mielellään vielä joku parempi nimi pitäisi keksiä – siinä pitää olla myös sellaisia tiloja,

24.4.2013

joissa kaikki helsinkiläiset viihtyvät, mukaan lukien nuoret helsinkiläiset, jotka voivat siellä tavata kavereitaan ja muita helsinkiläisiä.

Valtuutettu Ingervo

Kiitos, puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Kiitos apulaiskaupunginjohtajalle välittömästä vastauksesta ja nuori-soasiankeskukselle joustavasta ja sanoisin ketterästä toiminnasta tämän asian yhteydessä, mistä olen kuullut myös lautakunnan kokouksessa. On tärkeää, että alueellisia olohuoneita ja nuorisotiloja on nuorille niin, että ei ensisijaisesti pyritä houkuttelemaan 13–15-vuotiaita keskustaan, mutta kun he tulevat sinne joka tapauksessa, niin heille täytyy myös olla sellaista tilaa, jossa ei ole aina vartija tai poliisi, koska ei ole järkevää nuorten kannalta, että he tulevat aina poisajetuksi tai leimatuksi ongelmaksi silloin, kun vain on jossakin. Komppaan tähän samaan, mistä muissakin hyvissä puheenvuorossa on puhuttu.

Toivoisin, että keskustakirjastoon saadaan nuorille suunnitteluvaiheessa joku sellainen tila, joka vastaisi sitä heidän tarvettaan, joka on nousut tässä esille. Toivon myös, että Walkersissa 13–14-vuotiaiden ryhmää voidaan, jos on mahdollista, avustuksin tai muuten tukea, että he löytävät myös sinne, mikäli sinne mahtuu. Laiturin ilta- ja viikonloppukäyttöä mietitään, ja nuorethan tarvitsevat usein tilaa, joka on suunniteltu nuorille, eikä niin, että se on sama tila eikä mitään muutoksia ole.

Ruuti-ydinryhmän nuorethan toivat esille suurimpana toiveenaan Helsingin osalta kouluruuan laadun parantamisen, joka liittyy tietenkin ruoka-aineiden yksikköhintaan, ja sen, että saataisiin tänne Kampin ja keskustan alueelle sellainen nuorten tila, jossa on luvallista olla ja hengaila ilman ostopakkoa ja ilman, että täytyy edes esitellä itseään aikuisille, jotka ovat siellä paikalla. Minusta näitä toiveita on hyvä kuulla tässä ajassa, asiat muuttuvat, mutta ilman, että on vastakkainasettelua lähiöiden ja muiden asuinalueiden nuorisotilojen kanssa.

Apulaiskaupunginjohtaja Viljanen

Arvoisa puheenjohtaja.

Kiitoksia kovin paljon, valtuutetut, hyvistä näkökohdista. Muutama kommentti. Olen ehdottomasti samaa mieltä siitä, että Helsingin keskustaan tarvitaan vapaata julkista tilaa, johon osallistuminen tai istuminen, sisääntulo ei edellytä maksua. Eräs iso vastaus tähän tulee ole-

24.4.2013

maan se, että nyt suunnitellaan keskustakirjastoa, johon odotetaan kävijöitä tulevan vähintään 2 miljoonaa vuodessa. Voi sanoa vertailukohdaksi, että tässä uudessa Kaisan tiedekirjastossa näyttää toteutuvan se, että vuodessa käy yli 2 miljoonaa nuorta jo nyt. Uskon, että keskustakirjastossa tapahtuu samoin.

Täällä viitattiin siihen, että järjestöt pyörittävät nuorisotiloja ja että se on haasteellista. Tällä hetkellä järjestöt pyörittävät 7:ää nuorisotaloa, ja meillä on kyllä sinänsä hyvät kokemukset järjestöjen pyörittämisestä nuorisotiloista. Walkersin osalta haluan sanoa sen, että tämä rahoitusongelma on kyllä totta. Ehkä sanoisin sillä tavalla peitetysti, eli Walkers saa 18 000 euroa tukea sosiaalivirastolta mutta samaan aikaan maksaa 43 000 euroa tilakeskukselle vuokria. Tämä on varmaan asia, jota täytyy nyt selvittää laajemmin, koska Walkers on erittäin tarpeellinen. Ihan tämä kävijämäärä, yli 20 000 nuorta vuodessa, kertoo siitä, että tätä Walkers-tilaa ilman muuta siinä tarvitaan.

Nuorisokeskuksen keskeinen vastaus tällä hetkellä tähän on, että tehdään jalkautuvaa työtä ja tiivistyvää yhteistyötä kirjaston kanssa ja pyritään saamaan Kirjasto 10:een ja Lasipalatsi-kohtaamispaikkaan nykyistä enemmän nuoria. ? kahvilaa rakennetaan Hietaniemenkadulle nuorisokeskuksen omiin tiloihin. Pyritään olemaan enemmän läsnä.

Nuorten kohtelussa minusta myös meillä aikuisilla on parantamisen varaa. Ei pärjääminen tai hyvä käytös ole geeneissä, vaan se syntyy vuorovaikutuksessa. Meidän täytyy muistaa, että myös nuorilla on ihan normaalit ihmisoikeudet ja oikeudet. Ei ole samantekevää, miten me nuoria kohtelemme.

Kamppi on minusta ottanut hyvin kopin tästä. Se lähti tekemään yhteisiä sääntöjä järkevällä tavalla hyvässä yhteistyössä ja on kauhean positiivisella tavalla myös minusta toivottanut tervetulleeksi nuoret Kamppiin. Kampin vetovoimahan on tosi kova. Hiihtolomalla Reaktiossa nuorisokeskuksen järjestämässä tilaisuudessa oli 12 000 ihmistä, mutta samana päivänä Kampissa oli varmaan vielä 2 kertaa enemmän nuoria. Kamppi on tosi vetovoimainen, mutta sen takia sanoin myös, että minusta tarvitaan sitä julkista tilaa ja keskustakirjasto sinne keskustaan.

Valtuutetuille haluan sanoa vielä, että tervetuloa tämän viikon perjantaina Ruudin päättäjämiittiin. Se on Hapessa klo 12.30 alkaen. Sinne tulee siis useita satoja nuoria. Tervetuloa sinne keskustelemaan nuorten kanssa. Me odotamme teitä siellä.

Kiitos.

24.4.2013

123 §

Esityslistan asia nro 5

HELSINGIN ENERGIA -LIIKELAITOKSEN JOHTOKUNNAN JÄSENEEN VALINTA

Valtuutettu Männistö

Puheenjohtaja.

Esitetään Sami Heistaroa.

125 §

Esityslistan asia nro 7

HELSINGIN KAUPUNGIN ASUNNOT OY:N LAINOJEN TAKAAMINEN

Valtuutettu Koskinen

Arvoisa puheenjohtaja.

Niin kuin tässä tiivistelmässä lukee, niin Helsingin kaupungin asunnoilla on ollut 130 miljoonaa aravalainaa, josta on korkoa maksettu korkeimmillaan 7,5 %, ja tänä vuonna lainojen korot ovat 1.3. lähtien korkeimmillaan 6,4 %, eli valtio perii kolminkertaista korkoa siihen nähden, mikä olisi pankkilaina. Miten tämä sopii valtion kohtuuhintaisen asumisen periaatteeseen, jota ministeri Kiuru on voimakkaasti ajanut?

24.4.2013

Valtuutettu Soininvaara (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Jatkaisin valtuutettu Koskisen kysymystä. Minkä takia niitä lainoja ei makseta pois? Kaupunki pystyy sen kyllä järjestämään ja saamaan tähän lainaa halvemmalla.

Valtuutettu Xia

Arvoisa puheenjohtaja.

Helsingin kaupunki jatkuvasti tukee ja rahoittaa tappiollisia julkisen sektorin hankkeita veronmaksajien rahoilla. Toimintaympäristön muutos ja väestönkasvu muutenkin supistavat mielestäni kaupungin rahoitusvarantoa, ja julkisen sektorin hankkeiden kustannukset rasittavat kaupungin taloutta. Mielestäni kaupungin on otettava entistä enemmän vastuuta näiden hankkeiden toimivuudesta. Erityisesti julkisen sektorin lainahankkeille on asetettava selkeästi mitattavissa olevat tavoitteet niin, että hankkeiden seuranta onnistuu. Ihmettelen syvästi, miksi tehokasta laadunvalvontajärjestelmää ei ole kehitetty näille julkisen sektorin hankkeille.

Kaupunginjohtaja Pajunen

Arvoisa puheenjohtaja ja hyvät valtuutetut.

Minun on kovin vaikea ministeri Kiurun puolesta lähteä vastaamaan, mutta totean, niin kuin esityslistallakin on todettu, että tämän järjestelyn tarkoituksena on tuoda markkinaehtoiset korot näihin lainoihin. Sen takia tätä esitetään käytäntönä.

Tässä vaiheessa on vain lähdetty esittämään takausta. Tietenkin sitten, jos halutaan tehdä uusia linjauksia, ne pitää kokonaisrahoituksen kannalta miettiä, mutta tämä esitys on selkeästi mielestäni askel parempaan suuntaan ennen kaikkea vuokralaisten näkökulmasta.

Valtuutettu Hakanen

Kiitos, puheenjohtaja.

24.4.2013

Kaupunginjohtaja on kyllä siinä oikeassa, että tässä otetaan askel oikeaan suuntaan, mutta valtuutettu Koskinen on erityisen oikeassa siinä, että tämä valtion politiikka asuntolainoituksissa on käsittämätöntä. Siis valtio tekee koko ajan voittoa vuokralaisten kustannuksella. Sitä voittoa ei edes käytetä millään tavalla vuokra-asuntojen peruskorjaukseen tai rakentamiseen, vaan suuri osa siitä valuu suoraan valtion muihin menoihin. Helsingin kaupungilla on kuitenkin vähän syytä katsoa myös peiliin. Nythän, kun kaupunki ottaa omalta osaltaan lainaa markkinoilta, tällä hetkellä runsaan 1 %:n korolla, olettaisin, niin se perii kaupungin vuokra-asuntojen asuntoyhtiöiltä eli vuokralaisilta kuitenkin 4 %:n korkoa. Eli tässä ollaan vain vähän pienempi rötösherra kuin tämä Kataisen hallitus, mutta samalla tavalla molemmat ovat vuokralaisten kukkarolla, vaikka vuokra-asuntojen tässä tapauksessa siis pitäisi olla sosiaalista asuntotuotantoa, niiden pitäisi toimia omakustannusperusteilla eikä niiden pitäisi tuottaa voittoa sen enempää valtiolle kuin kaupungillekaan.

127 §

Esityslistan asia nro 9

KESKUSHALLINNON ORGANISAATIOMUUTOKSEN AIHEUTTAMAT MUUTOKSET KAUPUNGINVALTUUSTON TYÖJÄRJESTYKSEEN SEKÄ ERÄISIIN JOHTOSÄÄNTÖIHIN

Ledamoten Thors

Värderade ordförande. Arvoisa puheenjohtaja.

Sekä edellisen että tämän asian yhteydessä mietin, mikä uusi yksikkö nyt kaupungin keskushallinnossa vastaa tasa-arvoasioista.

Kaupunginjohtaja Pajunen

Arvoisa puheenjohtaja ja hyvät valtuutetut.

Nyt, kun valtuusto on hyväksynyt uuden kaupunginkanslian perustamisen, pääsemme yksityiskohtaiseen suunnitteluun. Tässä esityksessä-

24.4.2013

hän lähdettiin johtosääntötasoisesta sääntelystä ja uuden viraston osastojen määrittelystä, ja seuraava vaihe on sitten eri yksityiskohtat. Siis asia tietenkin kuuluu keskeisenä keskushallinnon tehtäväkenttään. Yksityiskohtainen määrittely ja se suunnittelu lähtee tästä liikkeelle. Ei ole ollut mahdollista yksityiskohtaiseen suunnitteluun lähteä ennen kuin valtuusto on antanut puitteet sille, että voidaan tätä suunnittelua tehdä.

Ledamoten Thors

Jag tackar för det. Jag tackar för svaret. Kiitän vastauksesta. Olisi ehkä ollut tärkeää, että ihan perusjohtosääntötasolla työjärjestyksessä olisi tämä asia mainittu, koska luonnollista on, että se kuuluu ihan korkeimmalle taholle meidän kaupungissamme, että se näkyy selvästi ja se on asia, josta vastataan tällä tasolla, mutta toivon mukaan asia selkiintyy sitten seuraavassa vaiheessa.

130 §

Esityslistan asia nro 12

KAMPIN TONTIN 72/2 ASEMAKAAVAN MUUTTAMINEN (NRO 12145; ALBERTINKATU 27 B)

Valtuutettu Xia

Arvoisa puheenjohtaja ja hyvät kollegat.

Helsingin kaupunginvaltuuston strategian mukaan kaupunki haluaa turvata yritysten sijoittumismahdollisuudet Helsinkiin. Lisäksi kaupunki haluaa lisätä käyttäjälähtöisiä palveluita ja huolehtia tonttitarjonnassa entistä enemmän yritysten tarpeita. Realiteetissa Helsingin keskustan alueella halutaan vähentää autoilua ja tonttikaavoituksessa painotetaan asuntotuotannon lisäämistä mieluummin kuin toimitilojen rakentamista yrittäjille. Tällainen järjestely ajaa mielestäni yrittäjät pois Helsingistä, koska toimintaympäristö ei ole enää heille suotuista. Tästä seuraa, että työpaikat vähenevät Helsingissä ja hyvät veronmaksajat muuttavat Espooseen.

24.4.2013

Selvästikin päätökset ja toimenpiteet erityisesti liittyen tonttikaavoitukseen ja yrittäjien tukemiseen poikkeavat valtuustostrategian tavoitteista. Työpaikkojen määrän väheneminen Helsingissä on yksi osoitus tästä ilmiöstä. Olen erittäin huolestunut siitä, kuinka vähän olemme tähän mennessä tukeneet helsinkiläisiä yrittäjiä ja heidän tarpeitaan.

Valtuutettu Lovén

Kiitoksia, puheenjohtaja.

Halusin vastata tai kommentoida edelliselle puhujalle sen verran, että Helsinki on muuallakin kuin keskustassa ja kaavoittamalla ei työpaikkoja tehdä. Niitä tekevät työnantajat tai investoijat, mutta ei kaavoittamalla niitä tehdä. En ole hirveän huolissani siitä, että Helsingistä sen takia, että tämä tontti muuttuu, työpaikat häviäisivät. Kyllä ne häviävät muuten. Olen päivätöissä ja olen huomannut, että Vuosaareen ei ole tullut 10 000:ta uutta työpaikkaa, niin kuin aikanaan suunniteltiin, mutta se on toinen asia. Ei muuta.

Valtuutettu Hakanen

Kiitos, puheenjohtaja.

Tässä menneellä viikolla Helsingin tai metropolin seudun kaupunginvaltuustot saivat infon, jossa asuntonministeri Kiuru kertoi meille lukuja siitä, miten Helsingissä ja lähikunnissa on kaavoitettu nyt tontteja ja millä tavalla rakentamissuunnitelmat etenevät. Sen mukaan tällä seudulla on yli kaksinkertainen määrä kaavoitettu liike- ja toimistotilaa verrattuna asuntorakentamiseen. Tämä on kyllä järkyttävä luku, ja tässä suhteessa uskon nyt kyllä tällä kertaa enemmän asuntonministeriä kuin perussuomalaisten valtuutettua, jonka soisin pohtivan sitä, miten yrittäjät saavat työntekijöitä ja asiakkaita, jos ei ole asuntoja.

Toinen kysymys on sitten pysäköintitilat. Nehän eivät Helsingin kanta-kaupungin alueella ole suinkaan vähentyneet, vaan niitä parkkijärjestelyjä, luolia ja halleja, koko ajan on tullut lisää. Meidän ongelmamme on se, mikä on ongelma myös täällä toimivien yrittäjien kannalta, että tällä vauhdilla, jossa joukkoliikenteen osuus koko ajan pienenee pikkuhiljaa ja yksityisautoilun osuus Helsingissä kasvaa, päädytään tilanteeseen, jossa asiakkaat eivät yksinkertaisesti mahdu kaduille millään muulla tavalla kuin niin, että panostetaan oleellisesti enemmän joukkoliikenteeseen. Kyllä tässä on minun mielestäni kaupungin asukkaiden ja täällä

24.4.2013

toimivien yrittäjien yhteinen etu siirtyä joukkoliikennevaltaisempiin järjestelyihin.

Valtuutettu Pakarinen

Kiitos, puheenjohtaja.

Valtuutettu Lovénille sanoisin, että kyllä kaavoittamalla tehdään työpaikkoja. Toki se, että me mahdollistamme yritysten toimiminen Helsingissä kaavoittamalla, merkitsee sitä, että myös työpaikkoja tulee lisää. Sinänsä tässä valtuutettu Xia on oikealla asialla, eli tarvitaan tilaa yrittämiselle. Nyt ongelma on se, että useinkaan ne tilat, joita Helsingissä on tarjolla, eivät ole sellaisenaan soveltuvia. Myös yrittämisen kannalta on tietysti tärkeää, että on kohtuuhintaista asumista työntekijälle, eli tässä kohtaa tietysti kaikki ovat vähän oikeilla jäljillä. Sinänsä mitä tulee tähän Albertinkadun kiinteistöön, niin siinä ei varmasti ole mitään ihmeempää tässä asiassa, mutta tämä on hyvää keskustelua, mitä tässä käydään. Keskustan elinvoimaisuuden kannalta on erittäin tärkeää, että kaikilla tavoilla liikkumalla, oli se nyt sitten joukkoliikenteellä, omalla autolla tai muulla tavoin, pääsee Helsingin keskustaan.

Valtuutettu Xia

Arvoisa puheenjohtaja ja hyvät kollegat.

Juuri tänään kävin yhdessä keskustelutilaisuudessa, jossa helsinkiläiset yrittäjät kertoivat, mitkä asiat ovat heidän mielestään tärkeitä. Näitä asioita ovat muun muassa parkkipaikat, edulliset toimitilat ja suotuisa toimintaympäristö. Nämä asiat ovat juuri niitä kriittisiä tekijöitä yrittäjyyden kannalta. Itse koen, että helsinkiläisten yrittäjien palautteet on otettava huomioon valtuuston päätöksessä ja erityisesti tonttikaavoituksessa. Lisäksi henkilökohtainen mielipiteeni on se, että asuntotuotannossa, josta tähän mennessä on puhuttu erittäin paljon, ei ole huomioitu tarpeeksi tätä segregatio-ongelmaa, joka on erittäin kriittinen tällä hetkellä Helsingissä.

Valtuutettu Moisio (vastauspuheenvuoro)

Valtuutetut.

Kiitokset Helsingin Yrittäjien erittäin aktiiviselle puheentoimitusjohtajalle Piia Pakariselle, jonka syystä me kaikki olemme tässä viime päivinä

24.4.2013

pyörineet erilaisissa tilaisuuksissa. Yrittäjillähän on hirveän erilaisia tarpeita Helsingissä, ja nämä, mitä aikaisemmin ja edellisessäkin puheenvuorossa, on lueteltu, pitävät paikkansa, mutta esimerkiksi kivijalkayrittäjät kaipaavat paljon enemmän eivätkä suinkaan parkkipaikkoja vaan sitä, että ihmiset pääsevät jalan ja pyörällä kivijalkayritysten viereen, kulkevat ratikoilla niiden ohitse ja näkevät, mitä kivijalkayrittäjillä on tarjottavanaan. Yrittäjienkin toiveet vähän vaihtelevat siitä riippuen, minne he sijoittuvat ja minkälaisia toiveita heillä on.

Kaavoituksella on minunkin mielestäni suuri rooli siinä, mikä on yrittämisen tulevaisuus tässä kaupungissa. Tämä ei varmaan mitenkään liity Albertinkatu 27 B:hen, mutta hyvä, että tämä keskustelu on käyty.

Valtuutettu Soininvaara

Arvoisa puheenjohtaja.

25 vuotta sitten meillä jahdattiin keskustassa piilokonttoreita, kun laillisia asuntoja yritettiin muuttaa konttoreiksi, ja nyt meillä on täysin päinvastainen trendi. Ihmiset yrittävät melkein asua salaa niissä paikoissa, jotka on kaavoitettu toimistoiksi. On vähän niin, että narulla ei voi työntää.

Pääkaupunkiseudulla on toimistotilaa vaikka kuinka paljon, ja sitä on aika paljon tyhjillään. Meillähän seuraavakin kohta koskee toimistotalon muuttamista asuintaloksi. On vain sillä tavalla, että se, mihin toimistot haluavat asettua, on kovin erilaista kuin se, mihin me yritämme niitä suunnitella. Koska tällä seudulla nyt on kuitenkin kuntienvälistä kilpailua, niin toimistot menevät sinne, minne haluavat, ja usein ne kyllä etsivät itsensä kannalta aika järkevän paikan, sellaisen paikan, joka on helposti saavutettavissa. Albertinkatu nyt ei ole kovin helposti saavutettavissa joukkoliikenteellä, tai niitten ihmisten, jotka pääsevät sinne alle puolessa tunnissa joukkoliikenteellä, lukumäärä on aika vähäinen. Millään muulla nyt sinne ei pääsekään.

Ledamoten Månsson

Ordförande, puheenjohtaja.

Olen aika lailla Osmo Soininvaaran kanssa samaa mieltä tässä. Nythän ei pidä ylidramatisoida tätä Albertinkadun tapausta. Tässähän nimenomaan täydennetään mahdollistamalla liikehuoneistoon tai taloon myös asuntojen rakentamista. Meillä on tyhjiä liiketoimitiloja, toimistotiloja

24.4.2013

ympäri kaupunkia ja varsinkin esikaupunkialueella. Kyllä sitä täydentävää rakentamista voisi olla sitäkin: paitsi että rakennetaan tyhjille tonteille, niin myöskin annetaan mahdollisuus niille, jotka haluavat muuttaa toimistotilat asunnoiksi, tehdä näin. Minulla on tiedossa yksikin hanke Haagassa, jossa tämä on toistaiseksi ainakin kaatunut siihen, että tämä olisi 7 metriä liian lähellä Hämeenlinnanväylää. Siihen pitäisi siis joku meluaita sitten rakentaa. Toimistotiloja myös asunnoiksi silloin, kun se on järkevää ja kun ne muuten seisovat tyhjiillään, varsinkin nuorisolle.

Kiitos.

Ledamoten Storgård

Tack ärade ordförande, hyvät kollegat.

Luulen, että olen aika lailla asiantuntija tässä kysymyksessä, koska sa-
tun asumaan Albertinkadun ja Lönnrotinkadun kulmassa. Mitä tulee
valtuutettu Soininvaaran sanomisiin siitä, etteikö tätä aluetta saavutet-
taisi joukkoliikenteellä, niin se on kyllä vastoin parempaa tietoa, koska
sieltä kulkee 3 bussia ja 2 raitiovaunua ihan muutaman sadan metrin
päästä, ei edes tahdo olla 200:aa metriä.

Joka tapauksessa tämä alue on erittäin kuollut tällä hetkellä, nimen-
omaan tämä, jota nyt sitten suunnitellaan muutettavaksi. Mitä enem-
män elämää, sitä enemmän yritystoimintaa, ja mitä enemmän yritys-
toimintaa, sen enemmän elävää kaupunkia. Nämä syöttävät toisiaan
hyvässä ketjussa.

Kiitos.

Valtuutettu Soininvaara (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Sinänsä tästä asiasta kannattaisi keskustella, koska me olemme ikään
kuin tekemässä siitä vähän vahingossa isoja päätöksiä. Kaupunginvi-
rastossa on tehty sellainen työkalu, jolla on laskettu, kuinka suuri osa
pääkaupunkiseudun asukkaista pääsee puolessa tunnissa joukkoliiken-
teellä, ja Helsingin keskusta on siinä suhteessa aivan erinomainen,
mutta Albertinkatu ei enää ole, koska ihminen, joka tulee Keravalta sin-
ne, joutuu kerran vaihtamaan, ja se puoli tuntia menee kyllä siinä täy-
teen. Se näkyy siinä, että toimistot pyrkivät täältä Helsingin eteläsim-
mistä osista poistumaan, koska se on aikamoinen sumppu. Sen sijaan

24.4.2013

kaikkien iloksi se on oikein hyvää asuinalueita nykyisin, ja se on meidän suuri voitto, että me olemme pystyneet tekemään kantakaupungista asumiskelpoisen paikan.

Valtuutettu Bogomoloff

Arvoisa puheenjohtaja.

Niillä kulmilla lähes tai siitä 100 metrin päässä oikeasti syntyneenä olen iloinen siitä, että ollaan ottamassa Stalingradin taistelua, mitä silloin käytiin ja mihin Soininvaara viittasi, takaisin. Käytiin talo talolta ja kortteli korttelilta läpi toiseen suuntaan kaavoittaen kuin mitä nyt tässä tehdään. Keskusta on mitä erinomaisinta aluetta asumiseen. Liikennekysymykset on hoidettu jo sillä tavalla kuntoon, että siellä voi hyvin asua, ja olen erittäin iloinen kaikista niistä toimista, joiden avulla asuttamista, jos käytetään tätä termiä, lisätään vanhassa kantakaupungissa. Olen käynyt monissa keskustan vanhojen talojen asuntoihin rakennetuissa toimistoissa ja haikaudella katsellut niitä kauniita porraskäytäviä ynnä muita, jotka voisivat olla erinomaisia arvokodin porraskäytäviä. Toivon, että tämä kehitys nyt sitten myönteisenä jatkuu. Jos me olemme kompastumassa hyvää ratkaisua kohti, niin kuin Soininvaara lähes sanoi, niin hyvä niin.

Valtuutettu Hursti (vastauspuheenvuoro)

Kiitos. Arvoisa puheenjohtaja, hyvät kollegat.

Olen täysin samaa mieltä kuin Bogokin tässä asiassa. Ensinnäkin koko Stadin liike-elämä ynnä kaikki muukin elämä on Fredan, Tehtaankadun ja Kauppatorin alueella, ja jos tänne nyt rakennettaisiin jotain liikehuoneistoja tai yrityksiä, niin eihän sinne kukaan mene, kun kaikki osto ja yritystoiminta ynnä muukin elämä on ihan keskustan alueella. Kyllä minä olen samalla linjalla, että asuntotuotantoa vain sinne.

Mitä tähän liikenteen tulee, niin vanhana autoilijana tiedän, että se Albertinkatu toimii ihan täysillä myös julkiselle liikenteelle. Siellä on ihan hyvät liikenneyhteydet. Valitettavasti se on vain yhteen suuntaan.

Valtuutettu Arhinmäki

Arvoisa puheenjohtaja.

24.4.2013

Meidän pitää aktiivisesti pyrkiä siihen, että elämää on muuallakin kuin valtuutettu Hurstin nimeämällä alueella. Meidän pitää huolehtia ennen muuta siitä, että elämää on myös lähiöissä kantakaupungin ulkopuolelle, mutta me myös pystymme huolehtimaan siitä, että kaupunki on elävämpi myös keskustan osalta myös näillä alueilla. Se tarkoittaa sitä, että on monipuolista kahvila-, ravintola- ja kivijalkakauppatoimintaa Fredalla ja Albertinkadulla, ja se ennen muuta edellyttää sitä, että on asukkaita. Jos alue on täynnä toimistoja, niin siellä ei ole ketään kello 4:n, 5:n jälkeen. Sen vuoksi nimenomaan asuntojen mahdollistaminen tälle alueelle lisää yrittäjien mahdollisuuksia toimia alueella.

Valtuutettu Xia (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Esimerkiksi Espoossa Keilarannassa ja erityisesti Leppävaaran alueella on sekä edullisia parkkipaikkoja, yritystiloja että hyviä asuntoja. Minä koen, että nämä asiat eivät ole mitenkään ristiriidassa keskenään, vaan ne tukevat toisiaan. Helsingin tulisi mielestäni ottaa enemmän oppia Espoon mallista. Lisäksi sitä, onko parkkipaikat tärkeitä yrittäjille, voi kysyä vain suoraan yrittäjiltä. En ole tähän mennessä kuullut, että yksikään yrittäjä tulisi minulle sanomaan, että parkkipaikat eivät ole hänen mielestään tärkeitä.

132 §

Esityslistan asia nro 14

VARTIOKYLÄN TONTIN 45052/1, TONTIN 45174/2 JA TONTTIEN 45176/2-5 SEKÄ KATU-, PUISTO- JA RAIDELIIKENNEALUEIDEN ASEMAKAAVAN MUUTTAMINEN (NRO 12024; ITÄKESKUKSEN HOTELLI JA ELOKUVAKESKUS)

Valtuutettu Muttilainen

Kiitoksia, puheenjohtaja.

24.4.2013

Seuraavassa puheenvuorossa tullaan käsittelemään ikään kuin vähän samoja asioita kuin kyselytunninkin osalta, mutta mennään itse asiaan. On hyvä, että Itäkeskuksen profiilia halutaan kohentaa, mutta olisi kuitenkin tärkeää muistaa kivijalkakaupat, joita alueella sijaitsee. Tämän kaavan myötä Hansasilta tullaan pistämään nurin, ja sen mukana katoaa viimeisetkin rippeet, suutarit, divarit ja niin poispäin. Tällä hetkellä suunta tuolla Itiksessä tuntuu olevan se, että sitä halutaan profiloida jotenkin ihan toiseen suuntaan ja tällainen vapaa tila myös sieltä katoaa. Ei ole kovin kiva, että jos haluaa mennä ostosreissun jälkeen lyömään takapuolesi penkkiin, niin ainoa mahdollisuus on ostaa 3 euron kahvi.

Toivoisin nyt tämän tulevan kaavan myötä, jos tämä nyt bungaa niinkin paljon kuin 45,8 miljoonaa jo tässä vaiheessa ilman ALV:eja, niin että kiinnitettäisiin huomiota myös tähän vapaaseen kaupunkitilaan. Sitä sieltä löytyisi. On toki ymmärrettävää, että leffateatterilla ja hotellilla halutaan hommaa rahoittaa, mutta otetaan huomioon vaikka ne nuoret ja vanhat tämän kaavan myötä. Meiltäkin tähän liittyviä ponsia on nyt pari kappaletta. Käykää tsiigaamassa.

Kiitos.

Sori. Ensimmäinen ponsi menee näin:

Uuden rakentamisen myötä kauppakeskuksessa tulisi turvata ja huomioida myös vapaata ei-kaupallista tilaa alueen asukkaille.

Toinen ponsi koskee Turunlinnantietä, joka tulee huomioida rakentamisen yhteydessä.

Kiitos.

Valtuutettu Modig

Kiitos, puheenjohtaja.

Itiksen aluehan huutaa laadukasta, hyvää julkista tilaa. Tallinnanaukio on hieman rauhoittunut sen jälkeen, kun eräs liike siirrettiin toiseen paikkaan, mutta laadukasta julkista tilaa, jossa kuka tahansa voisi ilman rahaa viettää hetken aikaa, se alue huutaa. Sen takia kannatan näitä Sami Muttilaisen tekemiä ponsia. On erittäin hyvä, että tässä yhteydessä – on hassua, että näitä suunniteltiin eri tahtiin – kaupunkisuunnittelulautakunta on tehnyt ratkaisun, että Itäväylän ja Kehä I:n ris-

24.4.2013

teystä suunnitellaan sen kaukalaratkaisun pohjalta. Näiden projektien olisi totta kai pitänyt edetä yhtä aikaa, mutta lautakunta on viisaudessaan tehnyt hyvän ratkaisun. Myös se ratkaisu tukee parempaa kaupunkitilaa ja jättää meille kaupunkilaisille enemmän tilaa autojen sijaan.

Valtuutettu Mäki

Kiitos, puheenjohtaja.

Kannatan Sami Muttilaisen molempia ponsia. On äärettömän tärkeää, että Turunlinnantien jalankulkijoiden turvallisuus huomioidaan tässä tapauksessa etenkin lasten ja nuorten päiväkotien ja koulujen läheisyydessä. Tätä vapaata tilaa asukkaille, mitä tämä toinen ponsi koskee, tarvitaan ihan kaikilla alueilla Helsingissä, ja minun mielestäni on hirveän hyvä, että se tulisi huomioitua jo tässä vaiheessa.

Valtuutettu Lovén

Kiitoksia, puheenjohtaja.

Kannatan Muttilaisen pontta siitä, että kauppakeskukseen tulee turvata myös vapaata tilaa asukkaille. Itäkeskus on nykyiselläänkin suuri kauppakeskus, ja siellä on jonkun verran tilaa levähtää, mutta sillä ihmisäärällä, joka siellä asioi – on arvioitu, että ehkä 300 000:kin ihmistä tulevaisuudessa – on syytä olla jonkun verran sitä tilaa.

Tämän Turunlinnantien osalta kaupunkisuunnittelulautakunta varmaankin, kun se vihdoinkin siellä tulee käsittelyyn, pohtii sitä jalankulkua myös siinä. Painakin ainakin itselleni umpiluuhun tuon.

Kiitoksia.

Valtuutettu Muttilainen

Kiitos, puheenjohtaja.

Tämä ponsi, joka jäi vähän snadiksi, kuuluu seuraavasti:

Rakennusvaiheessa tulisi huomioida myös Turunlinnantien turvallisuus.

24.4.2013

Turunlinnantie on jo nyt vaarallisen kaoottinen. Lähellä on muun muassa päiväkotia ja koulu. Uusien rakennusten byggaaminen lisää liikennettä myös Turunlinnantiellä.

Kiitos.

Ledamoten Månsson

Puheenjohtaja, ordförande.

Helsingissä on muutamia sellaisia paikkoja, joita ei juuri voi huonommiksi tehdä. Mikä tahansa muutos on melkein parannusta, ja Itäkeskuksen alue nykyisellään kuuluu näihin. Tekee melkein mieli mainita toinen eli tuo Itä-Pasila silloin, kun se on pahimmillaan osittain. Jos saadaan nyt vähän monipuolisempaa toimintaa tähän, asuntoja, hotelli ja enemmän elämää, niin siihen kyllä kuuluu tämä Muttilaisen kakkosponssi, ja tätä yhteistä tilaa tuetaan siten.

Kiitos.

135 §

Esityslistan asia nro 17

LÄHETEKESKUSTELU METROPOLIALUEEN ESISELVITYKSESTÄ ANNETTAVASTA LAUSUNNOSTA

Kaupunginjohtaja Pajunen

Arvoisa valtuuston puheenjohtaja ja hyvät valtuutetut.

Tähän alkuun muutama sana näillä kuvilla höystettynä metropolialueen esiselvityksestä annettavasta lausunnosta ja ennen kaikkea sen puitteista. Jos lähden suoraan liikkeelle, eli kysymyshän on metropolialueen esiselvittäjien tekemästä ehdotuksesta, josta olemme antamassa lausuntoja. Oikeastaan jos katsoo kuntarakennepuolelta tästä esiselvi-

24.4.2013

tyksestä, niin he ovat nostaneet esille 2 perusvaihtoehtoa: suurkunnat ja sopimussyhteistyö, ja tuosta seinältä näette, mitä se kuntarakenteen osalta tarkoittaisi, sekä oikealla metropolihallinto ja vahvat peruskunnat, mikä itse asiassa on heidän suosituksensa etenemiseksi. Sen lisäksi he ovat esittäneet mahdollisia selvitettäviä osakuntaliitoksia.

Näistä esityksistä jos katsoo Helsingin kannalta kuntarakennetta, niin suurkunnat ja sopimussyhteistyöhän lähtevät samantyyppisestä ajatuksesta kuin nyt Keski-Uusimaan kunnat, jotka ovat omaa etenemistietään luoneet. Eräänlainen eteläinen suurkaupunki ja pohjoinen suurkaupunki Helsingin seudulle. Sitten taas tämä toinen, suositusvaihtoehto Helsingin kohdalta käytännössä tarkoittaisi, että Helsinki ja Sipoo tulisivat yhdistettäväksi uudeksi kunnaksi. Näissä vaihtoehtoissa on pohdittu myös sitä, että Helsinki, Sipoo ja Vantaa voisivat olla yksi selvitysalue. Se, mikä on tietenkin keskeistä, on että näissä esityksissä ei puhuta pääkaupunkiseudun kaupunkien yhdistämisestä.

Sitten toinen osa eli kuntarakenteen lisäksi metropolihallintovaihtoehtojen sisältö. Tässä selvityshenkilöt ovat 2 perusvaihtoehdon välillä luottaneet. En lähde näitä yksityiskohtaisia metropolihallinnon sisältöjä tässä sen enempää tuolta taululta lukemaan, mutta toisaalta esitys vahvoista peruskunnista ja metropolihallintomallista, toinen esitys vaihtoehtoisista kuntarakenteista ja metropolihallinnosta. Kuntarakenne toisaalta, toisaalta metropolivaihtoehdot ja niiden sisältö. Kuten mainitsin, niin selvityshenkilöjen suositus on vahvat peruskunnat ja metropolihallinto, ja tuossa on toistettu oikeastaan se, mitä noissa aikaisemmissa kalvoissa on esitetty, että tämä suositus siis tarkoittaisi sitä, että Helsinki ja Sipoo tulisi selvittää yhdistettäväksi, vastaavasti sitten Espoon kohdalta Espoo, Kauniainen ja Kirkkonummi ja kolmantena Vantaan näkökulmasta katsottuna Keravan ja Tuusulan eteläosan yhdistyminen. Pohjoinen Keski-Uusimaan kunta tuolla hiukan erilaisena kuin he itse ovat esittämässä. Metropolihallinnossa keskeisenä osana ovat, niin kuin näissä keskusteluissa tai aiempien vuosien keskusteluissa on moneen kertaan käyty läpi, MAL-asiat eli maankäyttö, asuminen ja liikenne sekä sen järjestäminen.

Miten sitten aikataulut lausunnon suhteen, niin valtiovarainministeriö on pyytänyt lausunnot siis 22.5. mennessä, ja olemme nyt kaupunginvaltuuston lähete keskustelussa tänään. Henkilöstötoimikunnan on tarkoitus antaa lausuntonsa 6. toukokuuta. Ajatuksena on se, että varsinainen lausunnon antaja siis on kaupunginhallitus ja kaupunginhallitukselle tulisi esitys 6. toukokuuta ja sen käsittelyyn olisi sitten varattu näinkin pitkä aika kuin 2 viikkoa, 20. toukokuuta saakka, jolloin lausunto olisi annettuna annetun määräajan puitteissa. Hallitukselta on odotettavissa linjaukset jatkovalmistelusta lausuntokierroksen päätyttyä.

24.4.2013

Mitä tämä eteneminen kuntarakennelain suhteen tästä eteenpäin tarkoittaa, niin hallituksen esitys on tällä hetkellä eduskunnan käsittelyssä ja sen on tarkoitus tulla voimaan 1.7.2013. Siis nyt puhun kuntarakennelaista. Kuntien ilmoitukset viimeistään 30. marraskuuta mennessä siitä, minkä kunnan tai kuntien kanssa kuntien yhdistymistä selvitetään. Yhdistämisselvitykset ja niihin perustuvat mahdolliset yhdistymisselvitykset ensi vuoden heinäkuun alkuun mennessä, ja ministeriö voi määrätä sitten erityisen kuntajakoselvityksen toimittamisesta, jos kunta ei viimeistään tähän annettuun päivämäärään mennessä ole tehnyt kuntien yhdistämisesitystä.

Jaetun materiaalin mukana on myös sote-rakennemuutoksesta tietoa, ja tämä sote-rakenne tietenkin liittyy kuntarakenteeseen ja metropoliselvitykseen siltä osin, että siinä lähdetään kaavailemaan sote-alueita, joiden alueellisesti voi sanoa jollain tavalla liippaavan pääkaupunkiseudun kuntia ja kaupunkia. Helsingin kohdalta ja ehkä myös Vantaan ja Espoon kohdalta tilannehan on sellainen, että kunnan asukasmääräkriteerit meillä kaikilla ylittyvät selkeästi, ja sillä tavalla ainakin itse näen, että kuntarakennemuutos kokonaisuutena kulkee sote-uudistuksen edellä, ja sote-uudistuksen sitä kautta tulisi heijastaa kuntarakenteesta tehtäviä päätöksiä.

Sote- eli sosiaali- ja terveydenhuollon palvelurakennemuutoksen aikataulu on siis sellainen, että keväällä 2012 STM, sosiaali- ja terveysministeriö, on asettanut työryhmän valmistelemaan. Työryhmä on nyt edennyt, en lue tuota tuolta taululta erikseen, mutta tämän aikataulun mukaisesti niin, että STM:n asettaman sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain valmisteluryhmän tulisi antaa väliraportti kesäkuuhun loppuun mennessä tänä vuonna niin, että se astuisi voimaan 2015 alusta, ja varsinaiset ehdotukset tämän vuoden loppuun mennessä. Metropolialueen sote-palveluiden järjestäminen ratkaistaan erikseen, ja hallituksen linjaukset ovat odotettavissa toukokuun puolessavälissä eli siis ensi kuussa eduskunnalle. Sitä vartenhan on nyt perustettu erillinen työryhmä vielä tätä viemään eteenpäin.

Kolmantena asiana kuntien valtionosuusjärjestelmän uudistus, jonka voisi sanoa mitä suurimmassa määrin liittyvän tähän kokonaisuuteen. Se on siis osa kuntauudistusta. Selvityshenkilö Arno Miettinen on asiaa selvittämässä. Hän on antanut väliraportin alkuvuodesta, ja lopulliset ehdotukset ovat odotettavissa valtionosuusperusteiden uudistamistarpeesta tämän vuoden loppuun mennessä. Käsittely eduskunnassa on ensi vuonna ja uusi lainsäädäntö siis astuu voimaan myös vuoden 2015 alusta. Tämä siis tavoitteellisena. Se, mitä ei olla selvittämässä,

24.4.2013

niin on terveydenhuollon rahoitusjärjestelmän uudistus, mutta sekini toivon mukaan jossain vaiheessa nousee esille selvitykseen.

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Tässä puitteita tälle kokonaisuudelle. Tämä lausuntovaihe on varmaankin hyvin keskeinen tulevan valmistelun suuntaviivoja luodattaessa, mutta tietenkin niin sote-rakenneselvitys kuin valtionosuusuudistuksen lopulta muodostavat yhden kokonaisuuden. Tässä alustus.

Valtuutettu Rauhamäki

Arvoisa puheenjohtaja ja hyvät valtuutetut.

Keskeisellä asialla tämän valtuustokauden osalta. Metropolialueen kuntarakennetta ja mahdollista metropolihallintoa. Selvityshenkilöt ovat tosiaan työnsä tehneet. Heidän suosituksensa on 4 kunnan malli ja niiden päälle vielä metropolihallinto, koska siis eivät uskoneet siihen, että 2 kunnan malli toteutuisi. Pitivät sitä itsekin parhaimpana mallina, mutta eivät uskoneet sen toteutumismahdollisuuksiin. Helsingin kannalta tämä malli on aidosti ongelmallinen. Se vahvistaa entisestään jokaista pääkaupunkiseudun 3:a suurta kaupunkia. Totesinkin silloin jo julkistustilaisuuden jälkeen, että tässä tilanteessa näyttää siltä, että sote-uudistus on liiaksikin päässyt johdattelemaan selvityshenkilöiden ehdotusta. Tämän seudun ongelmat eivät ole sosiaali- ja terveystaloudella, toisin kuin muualla maassa.

Olennaista on löytää nykytilannetta vahvempi malli ohjata yhteistä maankäyttöä, asumista ja liikennettä, löytää oikeita ratkaisuja segregatioon sekä ennen kaikkea vähentää kuntien ja pääkaupunkiseudun kaupunkien välistä epätervettä kilpailua. Selvitysmiesten suositus on omiaan vain lisäämään tätä epätervettä kilpailua vahvistamalla niitä jokaista erillisillä kuntaliitoksilla, muun muassa Helsinkiä Sipoolla. Keskinäisen kilpailun keskittyminen heikentää tämän alueen kansainvälistä kilpailukykyä eikä vahvista seudun eikä sen enempää koko Suomenkaan kokonaisuutta.

Toisin olisi selvitysmiesten parhaana pitämän mallin, kahden suurkunnan mallin, kanssa. Se on aidosti selkein ja yksinkertaisin ratkaisu ja nojaa peruskunta-ajatteluun. Tämän ehdotuksen pohjalta Helsingin seudun kunnat kuntajohtajiensa suulla ovat esittäneet keskisen Uudenmaan kuntien liittämistä. Hieno aloite. Uskon ja toivon, että tämä johtaa myös pääkaupunkiseudulla vastaavaan. Pitäisi lähteä tekemään ensin kuntajakoselvitys pääkaupunkiseudun osalta. Lopultakin sellais-

24.4.2013

tahan ei ole koskaan tehty. On väitetty, että Helsinki-Vantaan osalta olisi tehty. Ei ole tehty, on tehty selvitys Helsingissä ja Vantaalla siitä, miten asioita järjestetään, mutta ei ole tehty kuntajakoselvitystä. Tarvittaessa tähän pääkaupunkiseudun kuntajakoselvitykseen voidaan sitten liittää muitakin kuntia, Sipoota, Kirkkonummea, jotka maantieteellisesti ovat järkeviä.

2 kunnan mallissa yhteiset asiat voitaisiin selvitysmiestenkin mukaa hoitaa sopimalla, ei lisähallinnolla. Näin myös selvitysmiehet tosiaan totesivat. Mahdotonta se tuskin olisi 3:n tai 4:n kunnankaan mallissa, jos ja vain jos voidaan varmistaa riittävän vahvasti, että kuntien haitallinen keskinäinen kilpailu ei olisi jatkossa kannattavaa ja että kaikki ovat valmiita aidosti kantamaan yhteisesti vastuuta segregaaation ehkäisystä.

Hyvän, maan hallituksen kuntarakenneuudistuksen kunnianhimon ta-soa on syytä oikeasti nostaa uudelleen. Nyt uudistus on vaarassa jäädä kompromissien ja ennen kaikkea sote-uudistuksen jalkoihin. Näin ei tällä alueella saa käydä. Kieltämättä kuntaliitokset ovat vaikeita, sen olemme nähneet, mutta Helsingin seudulla on maan veturina syytä näyttää esimerkkiä muulle maalle. Kun seudun muut kunnat ovat valmiita kuntajakoselvitykseen, on syytä tehdä vastaava selvitys myös pääkaupunkiseudulla.

Tiedostan oikein hyvin, että löysä metropolihallinto olisi helppo tapa pyyhkäistä ongelmat pois päiväjärjestyksestä vaikkapa saman tien. Aidosti se ei ongelmia välttämättä ratkaisisi, todennäköisimmin ei. Tämä olisi siis aivan riittämätön ja varmasti myös väliaikainen ratkaisu. Helppompi on oikeasti harvoin parempi, ja parasta pitää aina tavoitella. Emme tarvitse tänne uusia hallintotasoja. Emme tarvitse lisää byrokratiaa, emme lisää virkamiehiä, emme myöskään metropolipoliitikkoja. Hoidetaan asia kuntoon Helsingin, Espoon, Vantaan ja Kauniaisten, jotka muodostavat jo nyt tiiviin toiminnallisen aluekokonaisuuden, kuntaliitoksella. Siten asiassa päästäisiin hyvään, kestävään ja kilpailukykyiseen ratkaisuun kaikkien kuntien osalta.

Valtuutettu Rautava

Arvoisa rouva puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Helsingin ja koko Suomen tulevaisuuden kannalta avainkysymys on se, kuinka pärjäämme kansainvälisessä kilpailussa. Suomen menestymisen kannalta taas pääkaupunkiseutu on ratkaisevassa roolissa. Ainoastaan kilpailukykyinen pääkaupunkiseutu yrityksineen mahdollistaa alueen kehittämisen, vahvan talouden ja hyvät julkiset palvelut. Helsingin-

24.4.2013

gin kokoomuksen mielestä asiaa tulee tarkastella koko pääkaupunkiseudun tasolla, ei yksittäisten kuntien näkökulmasta. Yhtenäinen ja kilpailukykyinen pääkaupunkiseutu on paitsi alueen asukkaiden myös koko Suomen etu.

Hyvät valtuutetut.

Tämänhetkisessä tilanteessa Helsinki, Espoo, Vantaa ja Kauniainen muodostavat asukkaiden näkökulmasta yhtenäisen toiminnallisen alueen niin työpaikkojen ja asumisen kuin palveluidenkin osalta. Tämä ei kuitenkaan valitettavasti näy kuntarakenteessa ja päätöksenteossa. Kaupunkien välinen yhteistyö ei toimi. Tämä johtaa siihen, että kaupunkien keskinäinen kilpailu ja yhteisen näkemyksen puuttuminen haittaavat koko alueen kehitystä ja vaikeuttavat kansainvälistä kilpailukykyä. Kuntien suuri määrä tällä alueella lisää byrokratiaa. Kun virkatasoja on paljon, vaaditaan lukemattomia palavereja, ja silti edelleen kompromissien, vesitysten ja pitkän työn jälkeen yhteisten näkemysten löytyminen tahtoo olla vaikeaa, jollei usein jopa mahdotonta.

Viimeaikaisten tutkimusten ja kokemusten mukaan huono-osaisuuden alueellinen keskittyminen on muodostunut vakavaksi yhteiskunnalliseksi ongelmaksi koko Helsingin seudulla. Tähän oman lisähaasteensa tuo huomattavat erot pääkaupunkiseudun kuntien taloustilanteissa. OECD:n tutkimuksessa nostettiin 10 vuotta sitten esiin Helsingin seudun merkitys Suomen talouden veturina, ja silloin keskeisimpinä uhkatekijöinä esiin nostettiin pääkaupunkiseudun hajautuminen sekä huono- ja hyväosaisten alueellisten keskittymisestä johtuvat sosiaaliset ongelmat.

Maankäytön suunnittelu kuntarajalähtöisesti seudun kokonaisuutena huomioimatta on todellinen este kilpailukyvyille. Asukkaan näkökulmasta tärkeintä ovat toimivat palvelut ja tehokkaat liikenneyhteydet, mutta päättäjät ovat ryhtyneet kuntarajojen puolustajiksi palveluiden kustannuksella. Kustannuksia ja tehottomuutta lisää esimerkiksi eri kunnissa olevat tietojärjestelmät, jotka eivät keskustele keskenään. Ihan viime päivinä tähän on yritetty etsiä alueen yhteisiä näkemyksiä, mutta esimerkiksi terveydenhuollon tietojärjestelmähankkeen vesittäminen on surullinen esimerkki haluttomuudesta korjata asioita tulevaisuudessa. Tosiasiassa palveluiden kustannukset jakautuvat kuntien välillä epäoikeudenmukaisesti. Usein maksajana on Helsinki. Yksi selkeä esimerkki tästä on lukiokoulutus – helsinkiläiset veronmaksajat kustantavat muidenkin kuntien asukkaiden opiskelua.

Hyvät valtuutetut.

24.4.2013

Yksinkertaiset ja selkeät ratkaisut ovat parhaita. Monimutkaisilla organisaatiohäkkyroilla ja hallintohimmeleillä ei saavuteta kilpailukykyistä, sosiaalisesti ja taloudellisesti kestäväää pääkaupunkiseutua. Monimutkaisen byrokratian ainoana lopputuloksena ovat epäselvät päätösvaltasot ja kasvavat hallintokustannukset.

Helsingin kokoomuksen valtuustoryhmän näkemys on, että paras vastaus alueen haasteisiin on pääkaupunkiseudun kuntien yhdistäminen. On tehtävä kuntajakoselvitys vaihtoehdosta, jossa ovat mukana ainakin Helsinki, Espoo, Vantaa ja Kauniainen. Selvityshenkilöiden raportista ei tätä vaihtoehtoa löydy. Näin raportin vaihtoehtoista paras on tuo numero 1, jossa edellisten lisäksi on mukana Kirkkonummi, Vihti ja Sipoo. Haluamme korostaa, että kaikissa malleissa lähtökohdan tulee olla sama. Hallinto, johtaminen ja toiminnalliset prosessit on suunniteltava puhtaalta pöydältä eikä minkään nykyisen kunnan mallin mukaan, ei siis edes Helsingin.

Varsin erikoista on, että eräät kunnat eivät ole valmiita edes selvitykseen. He ovat valmiita huutamaan silmät kiinni "Ei!" jo pelkästä periaatteesta. Mikäli kunnan päättäjät uskovat nykyisen mallin olevan paras, tulisi heillä olla uskallusta selvitykseen todistaakseen omat väitteensä. Olisi hullun hommaa olla etsimättä ratkaisuja, joilla aluetta kehitetään.

Keski-Uudenmaan kunnat ovat tehneet tervetulleen ja kannatettavan avauksen alueen yhden kuntajakoselvityksen kokonaisuudesta. Jos tämä aikanaan toteutuu, voisi Helsingin seudulle tulla 2 suurkuntaa, joiden yhteistyö hoidettaisiin joko yhdessä sopimalla tai kevyellä yhteistyöhallinnolla. Selvityshenkilöiden suositus hallinnosta ja liitoksista näyttää pohjautuvan nykyiseen kuntarakenteeseen ja tukevan itsenäisyystaisteluksi naamioitua änkyröintiä. Ulkopuolisilta selvittäjiltä olisi kyllä ollut lupa odottaa avoimempaa katsantoa ja todellisia uusia avauksia.

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Helsingin kokoomuksen valtuustoryhmän mielestä seudullisen julkishallinnon virtaviivaistaminen tulee selvittää. Uusia kustannuksia tuottavia hallintoportaita ei tule perustaa, mikäli niille ei ole määriteltävissä selkeää kuntalaisille lisäarvoa tuovaa tehtävää. Jos toiminnallista kokonaisuutta ei saada kuntien yhteistyössä muodostettua, tulee valtioneuvostolla olla mahdollisuus ja rohkeutta päättää kuntien yhdistämisestä.

Arvoisa puheenjohtaja.

24.4.2013

Nyt ei tule jäädä tuleen makaamaan, vaan on tehtävä töitä, jotta uusi kuntarakenne on toteutettavissa 1.1.2017 alkaen.

Valtuutettu Kivekäs

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Aloitetaan pääkohdasta. Helsingin ja koko Helsingin seudun kannalta nyt esitetty metropolimalli on huono. Jatkan kuitenkin vähän pidemmällekin. Se säilyttää lähes kaikki nykyiset ongelmat ja luo tukun uusia, eikä se vie meitä piiruakaan lähemmäs toimivaa kaksipuolista demokratiaa. Siksi nyt on valittava kuntaliitosten tie. Pääkaupunkiseudun kunnat on liitettävä yhdeksi kunnaksi. Samalla lähidemokratiaa täytyy kehittää tämän uuden kunnan sisällä ? kuntauudistuksista riippumatta.

Helsingin seutu on suurten haasteiden edessä. Nykyinen, kuntien vapaaehtoiseen yhteistyöhön perustuva malli on muodostunut jähmeäksi ja sekavaksi hallintohimmeliiksi. Erikoissairaanhoidolle, jätehuollolle ja joukkoliikenteelle on kullekin omat kuntayhtymänsä. Liikenteestä ja maankäytöstä tehdään erillissopimuksia valtion kanssa. Östersundomissa tehdään yhteistä yleiskaavaa, Länsimetroa taas yhteisellä yhtiöllä, Apotti-tietojärjestelmää tehdään yhteisenä hankkeena ja niin edespäin.

Kuntarakenne myös ohjaa seudun kunnat taistelemaan yrityksistä ja toivotuista asukkaista toisiaan vastaan sen sijaan, että ne pyrkisivät edistämään koko seudun menestystä. Kolikon käänttöpuolena alueet eriytyvät yhä voimakkaammin hyväosaisiin ja huono-osaisiin. Asuntopula pahenee ja hinnat nousevat jo keskituloistenkin ulottumattomiin. Erilaisten kuntayhtymien ja erillissopimusten viidakko piilottaa päätökset ja vastuun kabinetteihin. Ei ole enää selvää kenellekään, kuka kaupunkilaisten palveluista oikeastaan päättää. Ei varsinkaan kaupunkilaiselle itselleen.

On siis selvää, että nykyinen, kuntien nimelliseen itsehallintoon pohjautuva malli ei toimi. On tärkeää, että Helsinki on avoimesti mukana etsimässä uusia ratkaisuja yhdessä naapurikuntien kanssa. Vihreiden tavoitteena on vaaleilla valittava päätöksentekojärjestelmä, joka ylittää pääkaupunkiseudun nykyiset kuntarajat. Se tarkoittaa, että koko seutua koskevat asiat on päätettävä koko seudun tasolla, mutta paikallista naapurustoa koskevat lähempänä ihmisiä itseään. Liikennejärjestelmä ei toimi, jos siitä päätetään pienissä paloissa, mutta toisaalta katujen lakaisuaikatauluja nyt ei ehkä tarvitse päättää miljoonalle ihmiselle ker-

24.4.2013

ralla. Helsinki on jo liian iso toimiakseen vain yhdellä tasolla. Kaikilla tasoilla päätöksentekijät on valittava vaaleilla demokraattisesti.

Selvitysmiesten nyt esittämä metropolihallinnon malli ei kuitenkaan ole se, mihin pyrimme. On harhaista kuvitella, että pääkaupunkiseudun kuntien yhteistyö paransi liittämällä reuna-alueen kunnat mikä minnekin ylläpitäen nykyinen suurten kuntien kilpailu ja perustamalla uusi keskustelukerho metropolihallinnon nimellä. Suurkuntien yläpuolinen metropolihallinto jäisi heikoksi eikä kykenisi lunastamaan niitä toiveita, joita sille nyt asetetaan. Maankäyttö tuskin tehostuisi. Yhteiset palvelut tuskin tehostuisivat. Hallintohimmeleistä ei tulisi juuri nykyistä selkeämpiä.

600 000 asukkaan kunnat eivät myöskään ole sitä lähidemokratiaa, josta puhumme. Se lähidemokratia toimii kaupunginosan tai muutaman tasolla, ei puolen Uudenmaan kokoisissa yksiköissä. Joka tapauksessa tarvittaisiin kolmaskin taso lähidemokratiaan, ja se nyt ei ainakaan enää selkiytä seudun toimintaa eikä tee siitä äänestäjille ymmärrettävää. Toimivan metropolihallinnon oloissa kunnat olisivat pikemminkin nykyistä pienempiä kuin suurempia. Ehdotettu malli ei yksinkertaisesti ratkaise niitä ongelmia, joiden takia tähän selvitystyöhön on ryhdytty. Siksi tarvitaan kuntaliitoksia.

Arvoisa puheenjohtaja.

Emme voi jäädä odottamaan syöttövuoroa, jonka metropoliselvitys meille joskus ehkä antaa. Tämä ei ole tennistä. Meidän täytyy itse hakea ratkaisua. Helsingin tulee siksi pyrkiä ja päästä mukaan Espoon, Kirkkonummen, Kauniaisten ja Vihdin kuntaliitosselvitykseen. Mikäli Vantaa haluaa mukaan, se toki meille hyvin sopii.

Kiitos.

Valtuutettu Arajärvi

Arvoisa puheenjohtaja.

Helsingin, Suomen ja maailman tämänhetkisten ongelmien ratkaisuja voidaan hakea erityisesti 3 kokonaisuudesta: sosiaalisesti, taloudellisesti ja ekologisesti kestävästä kehityksestä. Kaupungin strategian keskeisin tavoite on eriarvoisuuden poistaminen eli sosiaalisesti kestävä kehitys. Mikään yhteiskunta ei kestä suurta ja kasvavaa eriarvoisuutta pitkään. Siksi taloudellisen eriarvoisuuden tasoittaminen ja siitä seuraava terveydellisen, koulutuksellisen, työllisyyden, asumisen, yh-

24.4.2013

teisnimeltään yhteiskunnallisen eriarvoisuuden vähentäminen on tärkeää. Tähän liittyy taloudellisesti kestävä kehitys. Talous ei ole päämäärä, se on keino. Terve taloudenpito, tehokkuus, vaikuttavuus sekä tuottavuus ja kilpailukyky antavat mahdollisuuden toteuttaa sosiaalisesti kestävää toimintaa. Ympäristö asettaa rajat niin taloudelle kuin sosiaalisesti kestäväälle kehitykselle. Tässä yhteydessä ei ole syytä mennä tarkempaan analyysiin, mutta toiminnan rajoitteet on syytä pitää mielessä.

Hyvinvointivaltion turvaamisen ja oikeudenmukaisuuden näkökulmasta kuntauudistuksen toteuttaminen on välttämätöntä lyhyellä ja pitkällä aikavälillä. Uudistuksen tulee perustua vahvoihin kuntiin. Helsingin seutu ja laajemmin Uusimaa on Suomea taloudellisesti kantava alue. Kun tämä alue menestyy, menestyy Suomikin myös kansainvälisesti. Alue vetää investointeja, on koulutukseen ja osajiin profiloitunut ja kasvaa väestöltään. Näin voidaan vastata niin kansantalouden kuin julkisenkin talouden ongelmiin. Vaikka talous on keino, se on kuitenkin kytköksissä muuhun toimintaan. Sosiaalinen on investointi inhimilliseen pääomaan ja sitä kautta aineelliseenkin pääomaan.

Metropolialueella on toteuttava sekä metropolihallinto että vahvat kunnat. Periaatteessa voisi pelkkä kuntaratkaisu toimia, mutta alue ja sen johdossa Helsinki on hukannut tähän liittyvät mahdollisuudet. Pyrkimys Suur-Helsinkiin ei ole ollut menestyksekkäs eikä ajan myötä myöskään positiivinen hanke. Luova ote on menetetty ja on ajauduttu kunnalliseen egoismiin ja epäluuloisuuteen itse kunkin motiiveista. Yhteiskuntarakenteet ovat jääneet heikoiksi ja tehottomiksi ja lisäksi vielä epädemokraattisiksi.

Metropoliratkaisu on välttämätön siitä riippumatta, mitä kuntarakenteessa tapahtuu. Toistan tämän. Vaikka jollain kummallisella epätoiminnäköisyydellä syntyisi alueelle vain pari kuntaa, tarvitaan nykytilanteessa metropoliratkaisu. Valtiovallan on tultava mukaan vähintään lainsäädännön myötä mutta myös muutoin. Isolta osalta kyse on myös valtakunnallisesta hankkeesta. Kuntauudistus ja metropoliratkaisu ovat kokonaisuus, johon kuuluvat myös kuntien valtionosuus- ja rahoitusjärjestelmä, kuntalain uudistaminen sekä sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämISRatkaisu. Näiden tulee muodostaa toisiaan tukeva kokonaisuus.

Metropoliratkaisun perustan tulee olla demokraattinen. Se tarkoittaa välittömällä vaaleilla valittua metropolivaltuustoa. Valtuustovaalien tulee perustua yhteen vaalialueeseen, jotta toiminta ei ajaudu oman kunnan etujen ajamiseksi ainakaan enempää kuin nykyisin ajetaan kotikaupunginosan etua ja asemaa. Vaalit voidaan järjestää kunnallisvaalien yhteydessä, joskin on harkittava myös vaalien järjestämistä eduskunta-

24.4.2013

vaalien yhteydessä. Valtuustojen eritahtisuus saattaisi tarjota myös etuja.

Metropolihallinnon on oltava autonominen samassa mielessä kuin kunnilla on asukkaiden itsehallinto. Se tarkoittaa omia varoja, omaa päätöksentekoa organisaatiosta sekä esimerkiksi oikeushenkilön asemaa. Taloudellinen itsenäisyys voidaan toteuttaa monella tavalla. Metropolihallinto voisi olla verosubjekti, joskin tästä saattaa syntyä ongelmia. Taloudellinen itsenäisyys voidaan myös taata siirtämällä metropolialueen kunnilta jokin osa verotuotosta metropolille. Se voi olla määräprosentti kunnallisverosta, osa kiinteistöverosta tai jokin muu, esimerkiksi asukaslukuun pohjautuva määrä. Tulonmuodostuksen tulee tukea elinkeinopoliittikkaa, tasata kuntien välisiä eroja ja siinä tulee ottaa huomioon myös valtion rahoitusrooli. Terveystienhuolto tarvitsee valtakunnallises-
tikin yksikanavaisen ratkaisun ja rahoituksen. Itsenäisyyden varmentamiseksi alueen kunnat eivät saa eivätkä voi päättää metropolialueen tu-loista, vaan se on ratkaistava ulkopuolelta lailla. Samalla on huolehdit-tava siitä, ettei veroaste nouse. Alueen kunnilta siirtyy tehtäviä metro-polihallinnolle, joten veroasteen nousun pitäisi olla vältettävissä.

Olennessä kysymys on tietysti metropolihallinnon tehtävä. Vahvasti on tuotu esille 3 kysymystä: maankäyttö, asuminen ja liikenne. Metropolihallinto soveltuukin nimenomaan näihin asioihin. Lisäksi selvitettäväksi tulee ottaa jo nykyisin ylikunnallisesti hoidetut tehtävät. Metropolihallin-non tulee käyttää kuntiin nähden sitovaa päätösvaltaa, eikä sen tule ol-la palveluja järjestävä organisaatio kuin rajatuissa ylikunnallisissa teh-tävissä, kuten liikenteessä ja joissakin ympäristöasioissa. Suhde eräi-siin valtionviranomaisiin on selvitettävä erikseen.

Maankäyttö on perusta niin asumiselle kuin liikenteelle ja elinkeinopoliitiikalle. Näin päästään kiinni yhdyskuntarakenteen eheyttämiseen, vuokra-asuntotuotantoon, maahanmuuttajien asumisen järjestämiseen, segregaa-tion ehkäisyyn, liikennejärjestelyihin ja kansainväliseen kilpai-lukykyyn. Kaavoitus on räätälöitävä aluetta varten. Asuntotuotannon nykytila ja asumisen hinta ehkäisevät alueen ja koko maan kasvua. Alueelle ennustetaan syntyvän noin 200 000 työpaikkaa lähivuosisikym-meninä.

Kantasuomalaisen määrä ei juuri kasva, vaan Helsingin ja Suomen väestökasvu on suurelta osin maahanmuuttajien varassa. Suurimmat maahanmuuttajaryhmät ovat venäläiset, virolaiset ja ruotsalaiset, jotka työllistyvät suhteellisesti nopeammin kuin turvapaikanhakijana maahan muuttavat henkilöt. Tämä väestökehitys merkinnee noin 20 %:n maa-hanmuuttajaväestöä, mikä segregaa-tion välttämisen kannalta merkit-see tarvetta tasoittaa väestörakennetta koko alueella, ei vain Helsingis-

24.4.2013

sä. Tämä on yksi alue, jolla kuntien vapaaehtoinen yhteistyö ei toimi, ja jo tämän perusteella asumisen järjestämisen tulee olla ylikunnallista.

Seudun liikenteen on perustuttava keskeisesti raideliikenteeseen. Se on tehokas ja ympäristöystävällinen tapa hoitaa asiaa. Se luo tarpeen tiivistää yhdyskuntarakennetta. Raiteita on rakennettava kaikkiin ilmaansuuntiin. Etelä voi ehkä odottaa pidempään. Myös alueen sisällä tarvitaan raidesilmukoita. Osana ratkaisu on Helsingin seudun liikenteen siirtäminen osaksi metropolihallintoa. Helsingin seudun ympäristöpalvelut on luonteva ottaa osaksi metropolihallintoa. Näin myös vähennetään pääkaupunkiseudun erillisiä toimijoita. Sen sijaan erilliset ratkaisut tarvitaan HUS:sta ja Uudenmaan liitosta. Kaikissa ratkaisuissa on kuntien ja muiden toimijoiden henkilöstön asema turvattava viime vuosien kuntaudistuksissa toteutetulla tavalla.

Hyvät kuulijat.

Tarvitaan siis suuremmat kunnat ja metropoli, jolla on tosiasialliset demokraattiset, taloudelliset ja toiminnalliset mahdollisuudet hoitaa tehtäviään ja vahva toimivalta alueellaan.

Valtuutettu Loukoila

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Vasemmistoliiton valtuustoryhmä pitää metropolialueen hallinnon kehittämistä tarpeellisena. Pidämme kehittämistä tarpeellista etenkin seudun maankäytön, asumisen ja liikenteen kehittämisen kannalta sekä erityisesti segregaation ehkäisemisen kannalta. Selvityksessä nostetaan vahvasti esille myös seudun kilpailukyvyyn ylläpitäminen ja lisääminen. Tätä voidaan pitää kannatettavana tavoitteena silloin, kun tämä tarkoittaa työpaikkojen lisäämistä ja kohtuuhintaisen, työvoiman liikkuvuutta edistävän asuntotuotannon lisäämistä. Maankäytön ja asumisen sekä tiiviin yhdyskuntarakenteen kannalta on eduksi, että tulevaisuudessa laaditaan metropolikaava. Kaavalla voidaan ohjata niin maankäyttöä kuin asumistakin. Tavoitteena tulee olla monikeskuksinen verkostometropoli, joka on myös ekologisesti ja kestävästi rakennettu. Työpaikkojen ja asumisen tulee sijaita lähekkäin, pendelöinnin tulee vähentyä ja joukkoliikenteen lisääntyä niin työmatka- kuin vapaa-ajan liikkumisessa.

Metropolihallinnon kehittäminen on tarpeellista. Selvityksessä hahmoteltu metropolihallinto voidaan ottaa pohjaksi, mutta tämä kaipaa huomattavasti lisäselvityksiä. Hallintoa on tehtävä kuntalaisille läpinäky-

24.4.2013

väksi ja päätöksentekoa avoimemmaksi. Asukkaiden vaikutusmahdollisuudet, demokratianäkökulma, on metropolialueen esiselvityksessä kuitattu kuitenkin ohuesti. Asukkaiden vaikutusmahdollisuudet tulee taata omalla asuinalueella mutta myös ulotettava kunnan ja metropolin tasolle. Asukkailla tulee olla mahdollisuus esimerkiksi osallistua kaupunginosabudjettiin, asukas- ja käyttäjäpaneeliin ja muihin demokratiaa edistäviin muotoihin. Metropolivaltuusto on valittava vaaleilla. Vaalien käytännön järjestelyjä linjatessa tulee ottaa huomioon, että metropolivaltuusto edustaa koko metropolialuetta eikä valta keskity vain tietyille alueille. Metropolivaltuustoon valittujen on myös edustettava koko aluetta eikä ainoastaan omaa kuntaa.

Uudistusprosessin kaikissa vaiheissa tulee painottaa kahta keskeistä asiaa. Ensinnäkin alueella on turvattava julkiset palvelut ja toiseksi asukkaiden vaikutusvaltaa itseään koskevaan päätöksentekoon on vahvistettava. Lähipalvelujen, kuten päivähoidon, peruskoulun, perusterveyshuollon ja kirjastojen, on oltava kattavasti saatavilla koko metropolin alueella. Reuna-alueiden palveluista on kannettava erityistä huolta.

Vasemmistoliiton valtuustoryhmä painottaa, että metropolihallinnon kehittämistä ei tule irrottaa sote-uudistuksesta. Sote-uudistuksesta tulee olla selkeät linjaukset tiedossa ennen kuin metropolihallinnosta voidaan tehdä päätöksiä. Metropolialueella on jo melko toimiva erikoissairaanhoidon, Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiri, ja pääpaino tulee olla perusterveydenhuollon sekä kuntatasoisten sosiaalipalvelujen järjestämisessä ja niiden yhteensovittamisessa metropolihallinnon kanssa.

Metropolihallinnon yhteydessä siirretään tehtäviä kolmesta kuntayhtymästä – HSL, HSY ja Uudenmaan liitto – uudelle metropolihallinnolle. Suhtaudumme varauksellisesti liikelaitoksiin, mikäli tämä tarkoittaa päätöksenteon liukumista pois poliittisesti valituilta päättäjiltä. Metropolihallintoon ei tule synnyttää demokraattisen päätöksenteon katvealueita. Liikelaitosten perustamisessa tulee olla harkintaa. Kilpailuneutraliteettilainsäädäntö pakottaa jo nyt yhtiöittämään esimerkiksi osan Helsingin liikelaitoksista.

Selvityksessä esitetään 2 selkeästi uutta organisaatiota osana metropolihallintoa: HSA vuokra-asunnot -liikelaitosta, joka omalta osaltaan vastaa seudun sosiaalisen asuntotuotannon riittävästä rakennuttamisesta ja säilymisestä sekä väylärahastoa. Kannatamme vuokra-asuntojen ja yhteiskunnallisesti tuetun asuntorakentamisen lisäämistä kattavasti koko metropolialueella. Tämä edistää työpaikkojen ja työntekijöiden kohtaamista. Metropolialueen on valmistauduttava väestön

24.4.2013

kasvuun, mikä edellyttää nykyistä huomattavasti vahvempaa vuokra-asuntorakentamista ja vuokra-asuntojen kattavuuden lisäämistä eri puolille metropolialuetta. Hanketta on koordinoitava suunnitteilla olevan Kruunuasunnot Oy -hankkeen kanssa.

Selvityksessä esitetään erillisen väylärahaston perustamista rahoittamaan seudullisten väylien rakentamista. Väylä- ja yhdyskuntahuollon investointien siirtäminen metropolihallinnolle on selvittämisen arvoinen asia, mutta erityinen huomio tässä on kiinnitettävä itse rahoitukseen. On tarkennettava, mikä on metropolin vastuu ja mikä valtakunnallinen vastuu rahoituksesta silloin, kun väyläinvestoinnit palvelevat koko maata. Selvityksessä esitetään muistaakseni sivulla 84: "Investointeihin käytetään lainarahoitusta, jossa takaajina ovat kunnat ja valtio nykyisellä kustannusten jaolla. Tienkäyttömaksujen tai -veron käyttöönotto mahdollistaa väylärahaston perustamisen ja investointien rahoituksen osittain tätä kautta." Esitys ei ole riittävä, joten valtion ja mahdollisen metropolihallinnon työnjaosta ja rahoituksesta tarvitaan lisäselvitystä.

Metropolihallintomallissa jää rahoitus kaiken kaikkiaan kokonaisuutena melkoisen avoimeksi. Lähtökohta tulee olla, että rahoitus ja palvelut, kuten myös muut kunnan toiminnot kulkevat käsi kädessä. Rahoitus ja resurssien jakaminen vaativat jatkoselvitystä. On linjattava selkeästi tehtävien jako kunnan, metropolihallinnon ja valtion välillä sekä linjattava tehtävien mukainen rahoitus, rahoituslähteet sekä muut resurssit. Näihin muihin resursseihin kuuluu muun muassa tarvittava henkilöstö. Jatkoselvitystä vaativat myös esitykset nykyisten kuntayhtymien purkamisesta ja näiden tehtävien siirrosta metropolihallinnolle.

Metropolihallinnon on otettava vastuuta koulutuksen koordinoinnista. Alueella on keskinäistä kilpailua etenkin ammatillisista koulutuspaikoista. Tavoitteena tulee olla ammatillisten koulutuspaikkojen verkosto, joka vastaa nuorten tarpeisiin mutta samalla tarjoaa koulutusta aloille, joilla työllistytään.

Vasemmistoliiton valtuustoryhmä pitää kannatettavana, että metropolihallinnolle tulee vastuu maahanmuuttajien kotoutumisesta ja työllistämisestä. Tavoitteena on siirtää kunnilta ja ELY-keskuksilta maahanmuuttajien työllistämiseen liittyvät palvelut metropolihallinnolle.

Selvityksessä suositellaan 4 eri kuntaselvityksen tekemistä metropolialueella. Helsingille on esitetty selvitysalueeksi Helsinkiä ja Sipoota. Vasemmistoliiton valtuustoryhmälle sopii myös, että kuntajakoselvitys tehdään kokonaisuudesta, johon kuuluvat Helsinki, Espoo, Vantaa, Kauniainen, Sipoo ja Kirkkonummi. Selvitysalueesta tulee päättää samassa yhteydessä, kun selkiytetään metropolihallinnon pelisääntöjä.

24.4.2013

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Näillä esityksillä Vasemmistoliiton valtuustoryhmä esittää linjattavaksi Helsingin lausuntoa.

Valtuutettu Hyttinen

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut ja virkamiehet.

Valtiovarainministeriön selvitysmiehet ovat esiselvityksessään tunnistaneeet pääkaupunkiseudun keskeiset ongelmat. Tähän selvitykseen arvo sitten jääkin, koska nykyisten kuntien vahvuuksia ei huomioida eikä ongelmien taustalla vaikuttavia ilmiöitä pohdita. Esitetyissä toimenpiteissä toistuu hallitusohjelmasta ja EU:stakin tuttu toimintamalli. Huonon politiikan seurauksia yritetään korjata keskittämällä valtaa sekä lisäämällä hallintoa ja tulonsiirtoja. Tällaiset toimenpiteet eivät tuo ratkaisuja ongelmiin. Ne ainoastaan luovat uusia ongelmia.

Selvityksellä tavoitellaan Helsingistä ympäryskuntineen Euroopan metropolialueiden kanssa kilpailukykyistä metropolia ja toiminnallista kokonaisuutta. Tosiasia kuitenkin on, että pääkaupunkiseutu on jo vuosikymmeniä muodostanut yhtenäisen työssäkäynti-, asumis- ja vapaa-ajanviettoalueen, joka on kansainvälisesti kilpailukykyinen. Tämä on perustuslain tasolla turvattu kunnallisen itsehallinnon suurin saavutus. Tästä huolimatta Jyrki Kataisen hallitus ajaa pääkaupunkiseudulle kuntien pakkoliitoksia sekä lakisääteistä väliportaan metropolihallintoa. Toitutuessaan pakkoliitokset romuttaisivat kansanvallan pienemmissä kunnissa. Lisäksi vallansiirto metropolihallinnolle veisi päätöksenteon merkittävässä asioissa pois alueen isompien kuntien päättäjien ulottuvilta.

Kuntaliitoksista on muodostunut hallitusohjelmaa ajavalle hallinto- ja kuntaministeri Henna Virkkuselle arvovaltakysymys. Kansan tahtoa ei kuunnella ja selvitysmiesten arvioinnista on jätetty kokonaan pois se vaihtoehto, jossa nykyiset kunnat säilytetään ja kehitetään nykyiselläänkin toimivaa yhteistyötä olemassa olevissa yhteistyöelimissä vapaaehtoiselta pohjalta. Perussuomalaisten vaatimia laskelmia kannattavuudesta ei ole esitetty ja konkreettinen näyttö puuttuu siitä, tuoko pakkoliitos lisää kustannustehokkuutta kunnalliseen palvelutuotantoon nykytilaan verrattuna. Niin poliitikot kuin muutkin kuntalaiset yli kunta- ja puoluerajojen vastustavat pakotettuja kuntaliitoksia, eikä muutosta tule tehdä pelkästään muutoksen vuoksi.

24.4.2013

Kataisen hallituksen ja selvitysmiesten kaikissa 3 ratkaisuvaihtoehdossa yhdistyvät ylhäältä saneltu pakko kuntaliitoksiin ja pakko metropolihallintoon. Perussuomalaiset haluavat paremman vaihtoehdon, joka pohjautuu itsenäisiin kuntiin nojaavaan, kansanvaltaiseen lähidemokratiaan. Haluamme pitää metropolialueen ehjänä kokonaisuutena, jossa alueen kokonaisuus huomioidaan itsenäisten kuntien verkostomaista sopimussyhteistyötä kehittäen. Tämä on mahdollista jo nykyisissä yhteistyöelimissä, ja yhteistyötä voidaan laajentaa ja tiivistää, jos hallitus antaa yhteistyölle taloudelliset ja lainsäädännölliset edellytykset.

Metropolialueen esiselvityksessä esitetyt vaihtoehdot on hylättävä, koska ne keskittävät valtaa ja hallintorakenteita. Tällainen vallan keskittäminen hajottaa toimivan seutuyhteistyön ja lisää hallinnon kustannuksia uuden hallintorakenteen luomisesta aiheutuvien lisämenojen vuoksi. Hallinnollisia kustannuksia lisää myös kuntaliitoksiin kytketty 5 vuoden irtisanomissuoja yhdistettynä palkkojen harmonisointiin parhaiten vastaavassa tehtävässä tienanneen tasolle.

Hallituksen kuntaliitosmalli toimii tässä kuin käänteinen Robin Hood. Samalla, kun kuntalaisten vaikutusmahdollisuudet ja palvelutaso laskevat välittömästi liitoksen jälkeen, tarpeettomiksi jääville kuntapäätäjille taataan eläkevirat ja palkankorotus sen sijaan, että hallintoa kevennetäisiin ja rahat käytettäisiin oikeasti kuntalaisten eduksi.

Jos kaavoitus siirretään nyt suunnitellulla tavalla metropolihallinnon vastuulle, päätöksenteosta kadotetaan kokonaan paikallinen tietämys. Tämä johtuu siitä yksinkertaisesta syystä, että kaavoituksesta päättävässä elimessä ei ole edustajia eri kaupunginosista tai edes kaikista nykyisistä kunnista. Esimerkiksi viime valtuustokaudella lähes 40 000 asukkaan Vuosaaresta ei päässyt Helsingin kaupunginvaltuustoon yhtään edustajaa. Jatkossa sama ongelma koskettaisi yhä useampia ja huomattavasti suurempiakin alueita.

Selvitystyössä esille nostetuista ongelmista monet ovat sellaisia, joiden syntymiseen alueen kunnat eivät ole voineet vaikuttaa millään tavoin eivätkä voi korjata niitä jatkossakaan. Ongelmien korjaamiseen vaaditaan ongelmien tunnustamista ja lainsäätäjän toimenpiteitä. Samaan aikaan, kun hallitus haluaa paikata tulevaisuuden huutavaa työvoimapulaa maahanmuutolla, työvoimapula ei ole käytännössä vieläkään toteutunut, vaan moni maahanmuuttaja on vailla työtä ja vaarassa syrjäytyä. Tilanne on huolestuttava. Maahanmuuttajien työttömyysaste kantaväestöön nähden on kolminkertainen, ja vain kolmannes tulijoista tulee tänne työn perässä. Segregaatio-ongelma voidaan ratkaista vain toimivalla siirtolaispolitiikalla, jossa painotetaan osaamista, työllistymistä ja kielitaitoa, sekä alentamalla työttömien maahanmuuttajien tuet Eu-

24.4.2013

roopan korkeimmalta tasolta eurooppalaiselle keskitasolle.

Samaan aikaan, kun asuntonministeri Kiuru valittaa pääkaupunkiseudun asumisen kalleutta ja selvitysmiehet haluavat varmistaa alueen kohtuuhintaisen asumisen, heikoimmin työllistyvät maahanmuuttajat keskittyvät asumaan Helsingin kaupungin vuokra-asuntoihin. Toisaalta samaan aikaan, kun valitetaan asumisen kalleutta, Helsinkiin muuttaa keskimäärin yli 4 000 euroa vuodessa poismuuttavia vähemmän tienavia henkilöitä. Tämä ei ole loogista ja onkin seurausta täysin epäonnistuneesta asuntopolitiikasta, jossa priorisoidaan sosiaaliturvan varassa eläviä. Pienipalkkaiset työssäkäyvät eivät pysty kilpailemaan samoista asunnoista yhteiskunnan varoilla elätettävien kanssa.

Kohtuuhintaisten asuntojen pula Helsingissä on suora seuraus epäonnistuneesta siirtolaispolitiikasta. Sen sijaan, että kohtuuhintaiset asunnot jaettaisiin työttömille maahanmuuttajille, tulee Helsingin kaupungin asunnot varata ensisijaisesti vähävaraisille henkilöille, joilla on valmiina työ- tai opiskelupaikka tai edes realistiset edellytykset työllistyä Helsingissä. Muussa tapauksessa huoltosuhde laskee entisestään, sosiaaliturkimenot kasvavat eikä kalliin asumisen ongelmaa voida ratkaista, vaikka uusia kaupungin vuokra-asuntoja rakennettaisiin 10 000 vuodessa. Muiden kuin työperäisten maahanmuuttajien osalta kaivattaisiin kunta- ja aluerajat ylittävää yhteistyötä, jotta heille löydetäisiin edullisempi asuinpaikka kunnista, joissa on tälläkin hetkellä edullisia vuokra-asuntoja vapaana.

Helsingiläisten ja muiden selvitysalueen kuntien perussuomalaisten näkemys on, että toimivaan lopputulokseen päästään vain ottamalla metropoliasianssa aikaisä ja suunnittelemalla koko ratkaisu tavalla, jossa otetaan vakavasti huomioon kuntalaisten tahto. Kuntajaon muutosten tulee perustua vapaaehtoiseen kuntaliitosselvityksiin ja kansanäänestyksiin. Kuntien ja valtion seudullista yhteistyötä edistämään on luotava sopimusperusteinen metropolivaltuuskunta, jonka jäsenet valitaan vaaleilla ja jonka vastuulle siirretään kuntien yhteinen palvelutuotanto ja valtion aluehallinnon tehtävät. Metropolihankkeen on jatkettava siltä pohjalta, etteivät kuntaliitokset ja metropolihallinto kytkeydy toisiinsa, ja lähtökohtana on kansanvaltaisen paikallishallinnon vahvistaminen.

Kiitos.

Ledamoten Månsson

Arvoisa puheenjohtaja, ordförande.

24.4.2013

Svenska Folkparti är ju, som alla vet ett lojalt regeringsparti, som respekterar regeringens linjedragningar också för kommunreformen och för social- och hälsovårdsreformen, när de nu kommer. Till regeringens linjedragningar hör, att metropolområdet behandlas som det särskilda området det utgör. Här brister det ju inte i befolkningsunderlag, för nästan alla städer och kommuner i regionen har ju minst de cirka 20000 invånare som krävs för att de, om de så vill, ska kunna fortsätta som självständiga primärkommuner. I den mer avancerade social- och hälsovården behövs det sen, så som redan nu, samarbete över kommungränserna.

RKP:lla on yhtenäinen linja kaikissa pääkaupunkiseudun kunnissa. Emme siis puhu eri kieltä Helsingissä kuin Espoossa, enkä tarkoita kieltä ainoastaan teknisessä mielessä.

Därför kan jag citera vårt gruppanförande som hölls vid minister informationen i Finlandiahuset för en vecka sen. Då sa SFP:are Christina Gestrin från Esbo – och hon talar också för SFP:arna i Helsingfors – så här: SFP:arna i Huvudstadsregionen anser, att kommunernas självbestämmanderätt måste respekteras. Vi anser, att reformer inte får bli ett självändamål, utan att förändringar i kommunstrukturen och förvaltningen och produktionen av service ska göras bara, om kommunerna och invånarna har något att vinna på dessa förändringar. De 14 kommuner, som definieras som metropolområde, har alla sina egna särdrag. De här särdragen och invånarnas åsikt bör respekteras när reformerna genomförs. En stor del av den finlandssvenska befolkningen bor i metropolområdets kommuner, och vi förutsätter att språkligt enhetliga områden inte splittras, vilket skulle leda till att hela regionens tvåspråkighet påverkas negativt. Så här långt Christina Gestrin.

Selkokielellä: emme voi ajatella sellaista kuntauudistusta tällä alueella, joka yhdistäisi kaikki 3 kaksikielisintä kuntaa eli Kauniaisten lisäksi Kirkkonummen ja Sipoon suurempiin kokonaisuuksiin, joissa ruotsin kielen asema olisi heikompi. Koko alue ja koko tämä seutu voittaa sillä, että meillä on myös vahvasti kaksikielisiä ja ruotsinkielisiä alueita.

Haluamme myös nostaa demokratia-aspektin esille. Meidän mielestämme metropoliselvittäjien esitykset ovat hyvin ongelmallisia. Me puollamme sellaista mallia, jossa on itsenäiset peruskunnat ja tarpeeksi vahva metropolihallinto, johon tietysti sisältyisi Helsingin seudun liikenteen ja Helsingin seudun ympäristöpalvelujen nykyiset toiminnot. Me puollamme myös maankäyttöä ja esimerkiksi asuntorakentamista suunnittelevaa metropolikaavaa. Sen sijaan kunnille tietysti jäisi edelleen asemakaavaoikeus. Me emme halua antaa, niin kuin selvitysmies-

24.4.2013

ten selvityksessä on annettu ymmärtää, valtaa tälle metropolihallinnolle päättää kuntarakenteesta eli kuntien välisistä rajoista.

Emme siis näe mitään konkreettista tarvetta hirveän radikaaleihin toimenpiteisiin. Niille, jotka nyt ovat sitä mieltä, että metropolihallinnon myötä ei jäisi paljoakaan päätettävää enää nykyisissä kunnissa, haluan sanoa: katsokaa esimerkiksi tämän päivän esityslistaamme. Kuinka monet kohdat siirrettäisiin metropolihallintoon? Itse asiassa ei yhtään. Tietysti strategia pitäisi tehdä myös metropolihallinnon osalta, mutta kaikki muut asiat.

Och ännu om den språkliga aspekten. Alla kommunfusioner, fusionsutredningar som görs i metropolområdet, som omfattar minst en tvåspråkig kommun, bör genomgå en språkkonsekvensbedömning i enlighet med nationalspråkstrategins anvisningar. Justitieministeriet kommer under våren att precisera vilka krav som ställs för att garantera de språkliga rättigheterna i en samgångsutredning. Också i kommunstrukturlagen, som nu behandlas i riksdagen konstateras, att språkliga rättigheter ska tillgodoses. Det innebär, att en förändring inte får leda till en försämring i frågan av språkliga rättigheter i någon av de berörda kommunerna.

Eräänä toisena reunaehtona olemme sitä mieltä tai edellytämme, että kaikki ne kunnat, jotka osallistuvat mahdolliseen kuntafuusion selvitykseen, suhtautuvat myönteisesti tähän selvittävään alueeseen. Jolleivät, niin sitä ei voi tehdä. Me korostamme myös, että 14 kunnasta jokaisella on oikeus päättää itse, haluaako olla osana metropolialuetta vai ei.

Pari sanaa sosiaali- ja terveyshuollossa. Olemme sitä mieltä, että ei ole mitään syytä murskata nykyisiä toimivia rakenteita eikä vastuunjakoa HYKS:n tai HUS:n puitteissa. Muistutamme siitä, että pääkaupunkiseudun kunnissa, paitsi ehkä Kauniaisissa, on vaikea rekrytoida henkilökuntaa näihin suuriin rakenteisiin. Siksi emme näe mitään lisäarvoa sillä, että olisi vielä nykyistä suuremmat hallinnolliset rakenteet perussosiaali- ja terveydenhuollon osalta.

Beträffande servicen på svenska, vill jag, vill SFP betona, att närsvencen såsom den grundläggande skolan och vården också i fortsättningen belånas av kommunerna parallellt med den finskspråkiga närsvencen. För att kunna utveckla fungerande vårdkedjor för små specialgrupper inom socialvården, såsom till exempel barnskyddet, mentalvården och missbrukarvården, krävs däremot ett tillräckligt stort område. Här anser vi att metropolområdet kan skapa ett tillräckligt stort svenskt befolkningsunderlag. Detsamma gäller sådana funktioner som

24.4.2013

till exempel Arbis, där vi är villiga att se över kommungränserna och göra det såsom det kunde vara bäst för alla. Vi framhäver de språkliga aspekterna, eftersom vi vet, att ingen annan spontant gör det. Men vi ser ingen motsättning mellan de svenska behoven och de allmänna behoven.

Me korostamme näitä kielellisiä näkökohtia sen takia, että tiedämme ja se on jo vahvistunut tässä salissa, että kukaan muu nyt ei sitä spontaanisti tee, mutta emme näe minkäänlaisia ristiriitoja ruotsinkielisten ja yleisten tarpeiden välillä.

Kiitoksia.

Valtuutettu Kolbe

Puheenjohtaja ja hyvät valtuutetut.

No niin. Siis käteenhän on nyt saatu vihdoinkin kuntarakennelakiuudistuksen pääkaupunkiseudun kehitystä koskeva mietintö ja siihen liittyvä kaupunginhallituksen lausunto. Kyseessä lienee, arvioisin historioitsijana, noin 50. aihepiirin selonteko, sillä sarjaa on kartutettu jo 1910-luvulta lähtien, ja vain harva niistä on onneksi johtanut poliittisiin toimenpiteisiin, mutta ne dokumentoivat aikansa kunnallishallinnon aatteita. Saanen esitellä valtuutetuille mietinnön maaliskuulta 1918, jolloin Helsingin työväenjärjestöjen eduskunta otti käsitelläkseen yleissuunnitelman Helsingin kaupungin aluelajennuskysymyksen ratkaisemiseksi. Sosialistit totesivat tuolloin, että erityisen arveluttavana täytyy nimittäin pitää, kuten syyllä ? on huomautettu, valtion pakkovallan käyttämistä vastahakoisia kuntia vastaan, mikäli kyseessä on siviilioikeudellisten suhteiden muuttaminen ja paljon muutakin.

Vuoden 2013 metropolialueen selvityshenkilöiden loppusuositus tekee siis suosituksia vahvoista peruskunnista ja metropolin hallintomallista. Raportissa tarjotaan, kuten tiedämme, 2 päävaihtoehtoa. Niitä on jo täällä perusteellisesti esitelty. Nyt haetaan siis ”rakenteellisia uudistuksia”, joilla halutaan parantaa, mikä on todellakin tärkeää, seudun elinvoimaa ja luoda edellytyksiä erilaisten verkostojen positiiviselle kierteelle houkutella yrityksiä ja työntekijöitä alueelle.

Lopputulos, kartalle piirretyt ja kirjallisesti esitetyt 2:n ja 4:n kunnan mallit, on mielestämme kummallisen historiaton. Suurkuntamalli pakottaa yhteen kuntia, joilla on vain löyhä yhteys toisiinsa. Sama koskee 4 kunnan mallia. Nyt yhteen lyödään lähes sattumanvaraisesti toisilleen vieraita kuntia. Kumpikin malli hylkii eheän, järkevän ja toimivan kau-

24.4.2013

pungin syntymistä, mikä puolestaan loisi pohjan tärkeiden ongelmien, kaavoituksen, liikenteen tai asumisen, inhimilliselle ratkaisemiselle.

Itse ihmettelen, että metropoliselvityksen tekijöiksi on valittu virkamiehiä, entisiä kunnallisia vaikuttajia ja alan konsultteja ilman kytkentää pääkaupunkiseudun hallinnon tai politiikan erityisosaamiseen, ja tämä näkyy mietinnössä. Ymmärrys siitä, miten pääkaupunki on muovannut ja tulevaisuudessakin vaikuttaa sekä koko seudun että koko Suomen kehitykseen, uupuu selonteosta. Tuntuu siltä kuin Helsingin vaikutus olisi haluttu hävittää ja jauhaa nyt eräällä tavalla siirtomaaideologiaa ilmentävän uuskuntamalliajattelun alle.

Suurin ongelma on, että selvityksessä ei ole tajuttu alueen sisäistä dynamiikkaa. Vain Helsinki pääkaupunkina on kansainvälisesti riittävän vetovoimainen, ja siksi se pysyy koko alueen magneettina. Historiallisesti, tänään, tässä ja tulevaisuudessa Helsinki, Espoo, Vantaa ja Kauniainen muodostavat pääkaupunkiseudun tiiviin ja toiminnallisen aluekokonaisuuden. Nämä mallit, joita nyt meille tarjotaan, on siis luotu parhaassa kolonialismin hengessä. Viivoitin ja kynä kartalle ja hommiin.

Alueen kehityksen dynamiikka ja ymmärrys dynamiikan toiminnasta uupuu, samoin ymmärrys seudun sisäisestä voimista. On siis globaalia, että suurkaupunkiseudut elävät keskuspaikkansa vetäminä, ja tämä näkökulma uupuu todellakin nyt selonteosta. Luontainen historiallinen ydin on akselilla Helsinki-Espoo-Vantaa-Kauniainen. Ilman pääkaupunkinäkökulmaa koko hanke on puutteellinen. Siten voimme siis yhtyä kaupunginhallituksen lausuntoon, jonka mukaan nämä 4 keskeistä kuntaa muodostavat pääkaupunkiseudun tiiviin toiminnallisen aluekokonaisuuden kaikilla keskeisillä kriteereillä ja muuttujilla. Voimme yhtyä myös siihen, että pääkaupunkiseudulla ja Helsingin metropolialueella tulee saada liitosselvitykset käyntiin niin, että yhdistymisselvityksissä keskitytään nimenomaan liitoksen kannalta keskeisiin teemoihin.

Helsingin keskustan mielestä metropolialuetta tulee kehittää myös keskustan periaate ? pohjalta. Se tarkoittaa selkeää kaksijakoista hallintomallia, jossa maakunnat hoitavat vaativia palveluita ja kotikunnat vastaavat lähipalveluista. Korostamme 2 seikkaa. Kyse on siis ensisijaisesti palvelujen turvaamisesta, ei kuntarajoista tai hallintohimmeleistä. Lisäksi haluamme tuoda esille asukasnäkökulman. Uudistuksia tehdään kuntalaisia, ei virkamiehiä, poliitikkoja tai konsultteja varten. Rakenteiden lisäksi on syytä kiinnittää huomiota prosesseihin, siihen, miten asiat tehdään paremmin ja tehokkaammin asukkaidenkin kannalta.

Metropolihallintoa voidaan luoda myös kehittämällä Uudenmaan liiton roolia ja tehtäviä, ja metropolihallinnolle voidaan valita valtuusto suorilla

24.4.2013

vaaleilla. Selvityshenkilöiden raportissa on toki perusteellisesti tuotu esille vahvan metropolihallinnon tarve. Tämä on selvää. Erillisten kuntien hallinto ei kykene ratkaisemaan kuntarajat ylittäviä käytännön asioita.

Selvitysmiesten tehtäväksi annettiin tutkia noin 14 kunnan alueen tulevaisuutta, mutta tämä tehtävänasettelu ei sisältänyt sen pohtimista, mitä tapahtuu selvitysalueen ulkopuolelle jääville Uudenmaan reunakunnille. Metropolihallinnon kehittämisessä tätä kysymystä ei voi sivuuttaa. Haasteena Uudellamaalla on 3 liian suurta keskuskuntaa ja niissä vallitseva demokratiavaje. Siksi kehityksen tulee kulkea kohti suurten kaupunkien kaupunginosista tai suuralueista muodostuvia lähikuntia omine valtuustoineen. Tarvetta kuntien pakkoliitoksiin ei ole.

Metropolihallintoa ei synnytetä puoluepoliittisella tavoittelulla tai pakko-aikatauluilla, noin niin kuin yhden yön yli. Aikataulu on varsin tiukka. Metropolihallinto ei myöskään voi olla jyrkkää ota tai jätä -asetelmaa, jota vedetään yhdestä narusta käsin. Tässä tapauksessa siis hallituksemme tekee sitä. Hallintoa ja metropolilakia tarvitaan valmistelemaan. Tarvitaan parlamentaarinen työryhmä, jonka toimikausi ei poukkoile hallitusten syntyessä ja kaatuessa. Olennaista on, miten tavoitetta kohti edetään yhdessä.

Suomen ja metropolialueen kilpailuetuna ovat osaava työvoima, turvallisuus ja yhteiskunnallinen vakaus. Sosiaalinen eheys on suomalaisen yhteiskunnan keskeinen arvo. Toistaiseksi tällä alueella on voitu keskittyä kasvun luomiseen eikä kalliisiin korjaaviin toimenpiteisiin. Kipeimmin konkreettisia toimia vaativat siis asumisen kalleus ja kaupunkisuunnittelun sirpaleisuus. Helsinki yksin ei kykene täyttämään asuminen kustannusten ja laadun suhteen ihmisten odotuksia. Ydinkysymyksenä on, miten kaavoitusta saadaan tehostettua ja miten kaupungit yhdessä voivat luoda pysyvää ja mittavaa tonttivarantoa, joka hiljentää hintakierteen ja tuo kohtuuhintaisempia asuntoja.

On selvää, että kuntauudistus vie aikaa ja syö resursseja. Päämäärän on oltava selkeä ja kauaskantoinen. Edellytyksiä vakaalle kuntataloudelle on taattava.

Kiitoksia.

Valtuutettu Ebeling

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät kaupunginvaltuutetut.

24.4.2013

Metropolialueen esiselvityksen valmistuttua ja selvitysmiesten suosituksen tultua julki olemme siirtyneet uuteen vaiheeseen pääkaupunkiseudun tulevan hallinnon valmistelussa. Kristillisdemokraattien valtuustoryhmä pitää tärkeänä, että pääkaupunkiseudulle saadaan hallinto, joka mahdollisimman hyvin mahdollistaisi alueen yhtenäisen suunnittelun ja palvelujen järjestämisen kustannustehokkaasti. Tässä lähipalvelujen turvaaminen on tärkeä kysymys.

Selvitysmiehet ovat ehdottaneet vaihtoehtoa 2, vahvoja peruskuntia ja vaaleilla valittua metropolihallintoa. Tämän vaihtoehdon etuna nykytilanteeseen on se, että vihdoinkin pääkaupunkiseudulle saataisiin demokraattinen elin, joka vastaisi alueen yhteisten asioiden hoitamisesta. Nykyinen hajanainen sopimusjärjestelmä selkiytyisi. Ehdotuksen haittapuolena on se, että kolmannen hallintoportaan luominen voisi helposti johtaa lisääntyvään byrokraatiaan ja kustannusten kasvuun. Vaarana on edelleen, että metropolivaltuustosta tulisi eri kuntien taistelukenttä sen sijaan, että sen huomio kohdistuisi ensisijaisesti palvelujen hyvään järjestämiseen.

Kristillisdemokraattien valtuustoryhmä on kuitenkin sitä mieltä, että Helsingin ei ole syytä kaataa metropolihallintoa, jos parempaan ratkaisuun ei päästä. Mikäli metropolihallintoon mennään, on kuitenkin sovittava siitä, että uutta järjestelmää on arvioitava kohtuullisen ajan kuluksena kriittisesti ja katsottava, onko se saavuttanut tavoitteensa. Mikäli tavoitteita ei saavuteta, pitää miettiä muita vaihtoehtoja.

Selvitysmiesten esitykseen sisältyy ajatus Helsingin ja Sipoon liittämistä yhteen. Ajatus ei ole kyllä ollut Helsingissä ensimmäisenä mielessä, mutta kyllä se mahdollinen on. Mikäli sen sijaan Keski-Uudenmaan kuntien ajatus laajasta kuntaliitosta toteutuu, niin sen seurauksena Helsinki ja Vantaa voisivat kumpikin jäädä alkuvaiheessa ilman kumppania, mikä voisi johtaa niiden yhteen liittämiseen. Ei hullumpi vaihtoehto sekään. Tätä viimeksi mainittua vaihtoehtoa silmällä pitäen ja muutenkin kaupunkilaisten asioita hyvin hoitaaksemme meidän tulee päästä kaupungin palvelujen järjestämisessä suurempaan kustannustehokkuuteen kuin nyt on asianlaita. Silloin Helsinki näyttäisi houkuttelevammalta kumppanilta Vantaan kannalta. Juuri hyväksytty kaupungin strategia antaa tähän joitakin eväitä.

Mikäli Suomessa ei olisi mitään ennalta olevia kunnallisia hallintorakenteita, niin olisi varsin oletettavaa, että Suomen pääkaupungin raja määriteltäisiin siten, että siihen kuuluisi se yhtenäinen kaupunkiseutu, jonka Helsinki, Espoo, Vantaa ja Kauniainen muodostavat. Tällainen kaupunki olisi luultavasti halvempi hallinnoida kuin kuntien ja metropolihallinnon yhdistelmä. Metropolialueen selvitysmiesten esitys tarkoittanee

24.4.2013

kuitenkin sitä, ettei tähän lyhyellä aikavälillä mennä. Näin taitaa olla, vaikka Helsingin kaupunkiseudun kasvaessa siihen tehdyt aiemmat alueliitokset ovat kerta toisensa jälkeen osoittautuneet oikeiksi. Vain viimeisestä liitoksesta on niin vähän aikaa, ettei sen suhteen vielä voida puhua historian todistuksesta.

Kristillisdemokraattien valtuustoryhmä pitää tärkeänä, että mikäli metropolihallinto toteutuu, sen toimivalta määritellään selkeästi ja tarkasti. On tärkeää, ettei päätöksenteko kärsi toimivaltaristiriidoista, ja toisaalta on tärkeää, että jokaisella kansalaisten kannalta tärkeällä asialla on selkeä vastuutaho, jolla on sekä vastuu asioiden hyvästä hoitamisesta että toimivalta ja tarvittavat resurssit tehtävänsä hoitamiseksi. Edelleen on tärkeää, että metropolivaltuuston alueellinen edustavuus turvataan. Edelleen kristillisdemokraattien valtuustoryhmä pitää mahdollisena, että maakuntavaltuusto voisi ensi vaiheessa toimia metropolivaltuustona, jolloin asia voitaisiin saada nopeasti liikkeelle. Maakuntavaltuuston jälkeen on kuitenkin syytä valita metropolivaltuusto vaaleilla, sillä muuten on suuri vaara, että metropolihallinto ei saa riittävää mandaattia tehtävänsä hoitamiseksi. Kristillisdemokraattien Helsingin valtuustoryhmän mielestä pääkaupunkiseudun hallinnon järjestämisessä ei saada tyytyä näennäisratkaisuihin, koska silloin saataisiin pääosin metropolihallinnon haitat ilman sen hyötyjä.

Lopuksi kristillisdemokraattien Helsingin valtuustoryhmä haluaa muistuttaa, että mikään hallintomalli ei automaattisesti takaa hyvää hallintoa. Hyvä hallintomalli on kuitenkin tärkeä, koska se helpottaa hyvien päätösten tekemistä.

Kiitos.

Valtuutettu Hakanen

Puheenjohtaja, ordförande.

Miksi valtuusto käy tänään vain keskustelua eikä päätä kannasta tähän koko Helsingin tulevaisuutta koskevaan asiaan? Lähes kaikissa muissa Suomen kunnissa lausunnot kuntarakenteiden muuttamisselvityksiin päättää valtuusto. Mitä virkaa on valtuustolla, joka ei saa ottaa kantaa edes siihen, ryhdytäänkö selvittämään kaupungin yhdistämistä muihin kuntiin ja päätösvallan siirtämiseen merkittävilta osin metropolihallinnolle, tai Helsingin demokratiahankkeella, jos tällaisissa asioissa ei kuulla lainkaan asukkaita.

24.4.2013

SKP:n ja Helsinki-listojen ryhmä esittää, että valtuusto palauttaa asian uudelleen valmisteltavaksi niin, että lausunnosta metropolialueen esiselvitykseen päättää valtuusto ja sitä ennen kuullaan asukkaita.

Arvoisa puheenjohtaja.

Toinen kysymys on se, mihin tässä oikeastaan otetaan tai voidaan ottaa kantaa. Suurin osa kunnan tehtävistä ja rahoista on sosiaali- ja terveyspalveluissa. Hallitus on asettanut komiteaa komitean päälle, mutta kukaan ei tiedä, millainen sote-uudistuksesta tulee. Oikeuskanslerikin on arvostellut kuntarakenteiden ja sote-palvelujen uudistusten eritahtisuutta ja todennut, että sosiaali- ja terveydenhuollon perusratkaisujen tulee olla tiedossa, kun kuntarakenteiden muutoksia koskevia ratkaisuja selvitetään. Kuvaavaa on, että selvityshenkilöiden ehdotuksesta kriteereiksi, joilla metropoliratkaisuja tehdään, puuttuvat muun muassa peruspalvelujen saatavuus ja laatu, kuntien työpaikat sekä demokratia ja asukkaiden vaikutusmahdollisuudet.

Arvoisa puheenjohtaja.

Kolmas iso ongelma on valtion vastuun sivuuttaminen palvelujen ja toiminnan rahoituksessa. Tästäkin selvityksestä puuttuvat valtionosuudet kokonaan metropolihallinnon rahoituksen osalta. Kuntatalouden tutkija Heikki Helinin mukaan kunnilla ei olisi vaikeuksia nykyisten palvelujen hoitamisessa ja rahoittamisessa, jos valtiovalta ei olisi 90-luvun puolivälistä alkaen leikannut kuntien rahoitusta. Kataisen hallitus on jatkanut tätä linjaa jo reilusti yli miljardin leikkauksilla kuntien vuotuisesta rahoituksesta. Samaan aikaan palveluja ulkoistetaan ja yksityistetään muun muassa palveluseteleillä, Kela-korvauksia käyttäen, ostopalveluilla ja kilpailuttamisella. Näin suurkuntahankkeesta on muodostumassa lähipalvelujen karsimisen ja julkisten palvelujen yksityistämisen ohjelma.

Muissa maissa paikallishallinto on yleensä kaksi- tai kolmiportainen. Kuntien lisäksi on vaaleilla valittava lääninhallinto ja lähidemokratia, kuten kaupunginosavaltuustot. Valtio vastaa näissä muissa maissa usein erikoissairaanhoidosta tai laajemminkin sairaanhoidon rahoituksesta, ja sen järjestäminen on laitettu läänitason vastuulle. Kataisen hallitus on kuitenkin sulkenut tämän yleisen eurooppalaisen mallin pois kokonaan kuntauudistuksen puitteista. Tästä on seurannut sote-hankkeen valmistelussa sairaanhoidon ja etenkin erikoissairaanhoidon lähtökohtien yksipuolinen korostuminen.

Suurimmat ongelmat ovat kuitenkin sosiaali- ja terveydenhuollon peruspalveluissa, niiden eriarvoistumisessa ja ehkäisevän toiminnan

24.4.2013

puutteessa. Lisäksi hallitus kiristää kuntia yhdistymään sillä, että vain yli 50 000 asukkaan kunnille jäisi oikeus järjestää itse sosiaali- ja terveyspalvelut. Näin Suomeen jäisi vain 20 täysivaltaista kuntaa. Toisaalta metropolialueeksi taas tässä selvityksessä esitetään 14 kuntaa, vaikka HUS-sairaanhoidopiiriin kuuluu 24 kuntaa. Jos palvelurakenteiden kehittämisen lähtökohdaksi otetaan asukkaiden tarpeet, nyt etenkin perusterveydenhuollossa ja vanhustenpalveluissa ilmenevien suurimpien ongelmien ratkominen sekä sosiaali- ja terveydenhuollon yhteyden parantaminen, ovat metropolialueelle esitetyt suurkunnat liian suuria hoitamaan lähipalveluja ja metropolihallinnon alue liian pieni vastaamaan erikoissairaanhoidon kaltaisiin vaativiin tehtäviin.

SKP:n ja Helsinki-listojen ryhmän mielestä uudistusten pääpaino tulee olla peruspalvelujen ja demokratian parantamisessa. On panostettava peruspalveluihin ennen muuta kuntien itse tuottamina lähipalveluina. Tämä on myös ekologisesti kestävä kehitys. Samalla on lisättävä asukkaiden vaikutusmahdollisuuksia siirtämällä esimerkiksi kaupungin-osavaltuustojen tehtäväksi lähipalveluja ja alueen kehittämistä koskevia ratkaisuja. Kuten kuntauudistukseen liittyen lähidemokratiaa selvittäneet tutkijat Ritva Pihlaja ja Siv Sandberg korostavat, asukkaiden osallistumiseen perustuvilla alueellisille elimillä tulee olla todellista suunnittelu-, päätös-, toimi- ja budjettivaltaa.

Metropolihallinnolle on ryhmämme mielestä syytä antaa päätösvaltaa erikoissairaanhoidon lisäksi seudullisessa yleiskaavoituksessa, seudun liikenne- ja joukkoliikenneasioissa, työllisyys- ja elinkeinopolitiikassa, joissain yhdyskuntatekniikan ja ympäristöpalveluissa sekä mahdollisesti koordinoimassa toisen asteen ammatillista koulutusta ja maahanmuuttajien kotouttamista. Tässä ei olisi kysymys uudesta hallintotasosta vaan erilaisten jo olevien seudullisten ja kuntayhtymäbyrokratiarakenteiden kokoamisesta yhteen ja niiden demokratisoimisesta.

Arvoisa puheenjohtaja.

Kohtuuhintaisten vuokra-asuntojen puutetta ei ratkaista tekemällä Suur-Helsinkiä, metropolivaltuustoa tai lisää kaavoitusta. Esimerkiksi Helsingissä on asuntoministeri Kiurun esittämien tietojen mukaan aloitettu tämän vuoden ensimmäisten 3 kuukauden aikana vain 50 uuden ARA-vuokra-asunnon rakentaminen, koko metropolialueella vain 165 asunnon rakentaminen, siis vain muutaman ison kerrostalon verran. Yksityiset rakennusliikkeet eivät kerta kaikkiaan halua rakentaa edullisia vuokra-asuntoja. Metropolikunnille tarvitaan oma rakennusliike.

Mitä tulee muuten alueelliseen eriytymiseen, ei sitäkään ratkaista suurkunnilla. Kannattaa muistaa, että eriarvoistuminen on Helsingin kau-

24.4.2013

pungin sisällä suurempaa kuin alueen kuntien välillä. Suur-Helsinki ja palvelujen keskittäminen eivät ole ratkaisu arjen turvattuuteen, päinvastoin.

Arvoisa puheenjohtaja.

Hallituksen sekoilu ja paniikkireaktiot kuntahankkeissa eivät johdu vain ministereiden, virkamiesten ja asiantuntijoiden nokkapokasta. Ne juontuvat hallitusohjelmassa uudistukselle määrätystä epärealistisista ja virheellisistä tavoitteista. Tarvitaan toisenlainen suunta, jossa keskeistä on peruspalvelujen turvaaminen lähipalveluina, kuntien rahoituksen vahvistaminen valtionosuuksia nostamalla ja laittamalla pääomatulot kunnallisverolle, kuntien vastuu työpaikkojen luomisesta ja naisvaltaisten alojen työnantajana, hyvinvointikuntien kehittäminen myös ekologisesti kestävä kehityksen kunniksi sekä kunnallisen itsehallinnon kehittäminen osallistuvana lähidemokratiana.

SKP:n ja Helsinki-listojen ryhmä vastustaa Helsingin liittämistä yhteen Sipoon, Vantaan tai muiden pääkaupunkiseudun kuntien kanssa. Sen sijaan kannatamme vaaleilla ja yhden vaalialueen puitteissa valittavaa metropolivaltuustoa ja lähidemokratian kehittämistä osallistuvana demokratiana.

Kiitos.

Valtuutettu Moisio

Arvoisa puheenjohtaja ja hyvät valtuutetut.

Minä puolestani kannatan pääkaupunkiseudun kuntien yhdistämistä, pääasiallisesti siksi, että muut kunnat eivät tällä hetkellä sitä tee. Minusta tämä metropolihallintoviritelmä on hyvin pitkälti pelkästään haluttomien kuntien ja poliitikkojen tapa väistellä ongelmia, joiden ratkaisuun tällä seudulla pitäisi pyrkiä. Jos tällä seudulla päädytään metropolihallintoon, nämä samat haluttomat kunnat ja päättäjät tulevat tekemään kaikkensa, että metropolihallinnolla olisi mahdollisimman vähän valtaa. He haluavat, että sillä ei olisi rahaa, he eivät halua sille oikeuksia, he eivät halua, että tällä metropolihallinnon tasolla päätettäisiin varsinaisesti mistään.

Kuntien yhdistäminen itsessään olisi yksinkertaisesti järkevää, koska maankäytön, asumisen ja liikenteen suunnittelu johtaa tällä hetkellä tällä seudulla eriytymiseen, epäekologiseen liikkumiseen ja tehottomuuteen. Se myös syö kaikkien kuntien kansainvälistä kilpailukykyä. Nämä

24.4.2013

seudun kunnat kilpailevat toisensa hengiltä. Se vaikeuttaa segregaat-ion torjuntaa ja tekee tästä seudusta eriytyneen.

Jos kuitenkin käy niin, niin kuin pahasti näyttää, että näihin kuntaliitok-siin tällä seudulla ei päästä, on valittava toiseksi paras vaihtoehto, joka on tämä metropolihallintovaihtoehto, mutta sille pitää saada mahdolli-simman paljon valtaa. Toisin kuin vastustajamme, tälle metropolihallin-nolle pitää saada tämä vaaleilla valittu valtuusto, mitä tässä ehdote-taan. Sen tulee myös saada verotuloja. Joko itse kerättyjä verotuloja tai verotulotasauksen kautta tulevaa tuloa. Kaikki maankäytön, asumisen ja liikkumisen suunnittelu pitäisi siirtää metropolihallinnon tasolle. Vain vahva metropolihallinto pystyy sitten ratkomaan niitä ongelmia, joita täl-lä seudulla on.

Tässä metropolimallissa sovitellaan yhteen Helsingin ja Sipoon kau-punkeja, ja siinähan nyt ei varsinaisesti ole yhtään mitään järkeä. Hel-singin kaupungista tulisi erittäin oudon mallinen kaupunki, ja se olisi kaikilla tavoin eriparinen kaupunki. Sipoon ja Helsingin kaikki suunnitte-lu on tähän mennessä lähtenyt aivan eri lähtökohdista. Se oli pelkäs-tään jo välimatkojen takia pakko rakentaa kaksikeskustaiseksi kaupun-giksi, ja siinä rytäkässä Helsinki menettäisi aika paljon siitä omaleimai-suudestaan, mitä meillä on. Jos meidän pitäisi kaavoittaa ja rakentaa Sipoo, se tulisi sen verran kalliiksi, että en tiedä, miten me pysyisimme esimerkiksi tänään hyväksytyissä investointiraameissa.

Itse kannatan lämpimästi Helsingin, Espoon, Vantaan ja Kauniaisen kuntaliitosselvityksiä ja toivon, että Helsinki myös lausunnossaan ottaa siihen myönteisen kannan.

Valtuutettu Puhakka

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Mitä pidemmälle ilta menee, sitä epäselvemmäksi käy tämä asia. Meillä on täällä valtuustossa ihan selkeästi hyvin erilaiset näkemykset pää-kaupunkiseudun kehittämisestä ja siitä, miten pitäisi edetä. Haluan ihan muutaman sanan sanoa näistä lähtökohdista. Meitä vasemmistoliiton valtuustoryhmässä on puhuttanut paljon se demokratiavaje, mikä täällä pääkaupunkiseudulla tällä hetkellä on. Meillä päätetään paljon asioita ilman suoria vaaleja valittavissa erilaisissa toimielimissä ja kaukana si-ten siitä kansalaisten tarpeesta ja läheisyydestä. Tämä on yksi sellai-nen lähtökohta, jota pitää valvoa tässä metropolihallinnon uudistukses-sa, jottei synny uusia himmeleitä, joissa sitten taas asukkaat ovat jos-sakin tuolla, ja jottei jopa poliittisilta päätöksentekijöiltä karkaa päätök-

24.4.2013

senteko uusille virkamiehille tai uusille toimijoille. Tällaisia demokratian katvealueita ei saa syntyä.

Minä näen ja meidän ryhmässämme nähdään siis hirveän vahvasti se, että täytyy olla suoraan vaaleilla valittava kuntarajat ylittävä hallinto. Tämän selvityksen kohdalla se kulkee nimellä metropolihallinto, ja se voi olla lähtökohta, mutta kuten meidän ryhmäpuheenvuorossamme todettiin hyvin vahvasti, tämä on täysin raakile vielä. Tässä on syytä selvittää moneen suuntaan tämän metropolihallinnon suhteita, eikä vähiten siihen suuntaan, miten säilytetään asukkaiden mahdollisuus vaikuttaa lähiympäristössä kuitenkin tässä mallissa olevissa kunnissa ja sitten viime kädessä metropolihallinnon tasolla. Kyllähän tämä ajatuksellisesti kuulostaa hyvin moniportaiselta mallilta, ja se, miten tästä saadaan toimiva, on erittäin haasteellinen tehtävä.

Monissa puheenvuoroissa on jo tullut esiin tämä suhde valtioon eli valtion kuntien osuusjärjestelmään. Tämähän on parhaillaan selvityksen alla. Jos meille on tulossa metropolihallinto, niin täytyy miettiä myös, mikä se suhde kuntien valtiosuuksiin silloin on metropolihallinnolla. Muutamassa puheenvuorossa on mainittu jo sekin, että mikä on esimerkiksi verotusoikeus, koska lähtökohtaisestihan pitää olla niin, että siellä missä tehdään, on myös rahaa käytössä. Silloin täytyy miettiä, missä verotusoikeus kulkee. Tämä ei ole varmasti kovin yksinkertainen asia, koska palvelut pitää olla siellä lähellä päätettävissä. Nuo selvitysmiesten rahojen kohdentamiset ovat mielestäni aika hupaisia. He ovat huiskineet siellä pöydällä, että tästä pistetään rahaa tähän ja tästä tähän, eivätkä ne mallit kovin toimivilta näytä, millä tavalla selvitysmiehet ovat pöydällä jakaneet näitä raha-asioita.

Vielä terveydenhuoltoon liittyen. Haluan itse korostaa myös, että se isoin haaste täällä pääkaupunkiseudulla on sovittaa perusterveydenhuolto ja sote-palvelut. Erikoissairaanhoidon meillä on suht. koht. hyvässä kuosissa jo tällä hetkellä.

Kiitos.

Valtuutettu Soininvaara

Arvoisa puheenjohtaja.

Täällä on käytetty monia hyviä puheenvuoroja, ja kun en pääse tätä monta kertaa sanomaan, niin täytyy sanoa, että kokoomuksen molemmat puheenvuorot ovat olleet myös erittäin hyviä. Sen sijaan tätä selvitysmiesten esitystä ihmettelen. Se lähti hyvin lupaavasti, heillä oli hyvä

24.4.2013

analyysi, he näkivät, missä on ongelma, ja sitten esittivät ratkaisun, joka pahentaa sitä ongelmaa, jota lähdettiin korjaamaan. Jotenkin tuntuu, että on tehty sellainen dystopia, joka pakottaa kaikki muut keksimään muita ratkaisuja, ja näinhän on kyllä sitten vähän tapahtunutkin sen jälkeen.

Kun tätä esitystä ei näytä kukaan tukevan, niin sitä ei kannattaisi enempää analysoida, mutta tämä Sipoon liittäminen yhteen Helsingin kanssa on aivan tolkuton ajatus. Etelä-Sipoo, siis Uuden Porvoontien varsi, on järkevä, siitä tulisi hyvä osa Helsinkiä, mutta Nikkilän seutuhan olisi Helsinkiin nähden enklaavi. Sinne matkustettaisiin Vantaan ja Keravan kautta Helsingin keskustasta. Se ei kuulu tähän ollenkaan. Aivan tolkuton ajatus. Se pitäisi tässä tapauksessa liittää Vantaaseen, Keravaan tai osittain Porvooseen.

Pitäisi siis keksiä jotain muuta, koska tuo alkuperäinen esitys on huono. Tietysti tämä pääkaupunkiseudun kuntien paneminen yhteen olisi kaikista paras asia, ja sitä on täällä aika moni kannattanut. Se vaatii sitten eräitä muita toimia, mutta kun vaikuttaa siltä, ettei sekään toteudu, koska se ei ainakaan vapaaehtoisesti toteudu eikä mitään muutakaan voi tehdä, niin sitten ei oikein tehdä mitään.

Sitten vastauksena on metropolihallinto, mutta silloin tarvitaan nimenomaan vahvaa metropolihallintoa. Espoon kokoomus, joka ensin metropolihallinnolla yritti estää kuntaliitoksia, on nyt ilmoittanut vastustavansa myös metropolihallintoa. Tästähän tulee hauskaa. Joka tapauksessa vahvalla metropolihallinnolla pitää torjua kuntien välistä segregatiota, ja sitä ei torjuta siirtelemällä kunnallisia vuokra-asuntoja kuntien rajojen ulkopuolelle, koska ei se, että Karkkila on köyhempi kuin Kauniainen, johdu siitä, että Karkkilassa on paljon kunnallisia vuokra-asuntoja. Kaupunkitutkijoitten mukaan on myös erittäin huonoa sosiaalipolitiikkaa ryhtyä pitkin maalaiskuntien kirkonkirjoja sijoittamaan ?. Kuvitelkaa nyt nykyisellä vuokratalokasarmi keskellä Siuntion keskustaa. Onko siellä hauskaa? Sen takia pitää keksiä vähän parempia tapoja ja sijoittaa erilaisia toimintoja sinne, minne ne luontevasti kuuluvat, eikä väkivaltaisesti kuntarajoja noudattaen.

Koska tässä on nyt kilpailu terveistä ja rikkaista, nimenomaan tässä järjestyksessä, niin metropolihallinnolle pitää siirtää koko terveydenhuolto, niin kuin on siirretty esimerkiksi Tukholmassa, sekä verotusoikeus joko kokonaan tai näitten sote-palvelujen osalta eli melkein kokonaan, niin kuin on Tukholman seudulla tehty. Silloin yhtäkkiä huomataan, että ei niistä rikkaista ja terveistä kannatakaan kilpailla, koska verot menevät yhteiseen kassaan ja sairaan hoidetaan yhteisestä kassasta, ja sen jälkeen voidaan alkaa tehdä yksinkertaisesti vain järkeviä päätöksiä. Hel-

24.4.2013

sinkikin voisi huomata, että muutama työpaikka kannattaisi oikeastaan sijaita Keilaniemessä.

Valtuutettu Muurinen

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Kuntarakennemuutoksen ensisijaisena tavoitteena on palveluiden ja alueiden elinvoiman turvaaminen tilanteessa, jossa palvelutarpeet kasvavat ja taloudellinen tilanne on epävarma. Ennusteet ja tilastot näyttävät selvästi, että jos nyt ei tehdä mitään, palvelutaso heikkenee väistämättä. Metropolialueen onnistuminen on myös koko Suomen kannalta kriittinen, sillä Uudellamaalla tuotetaan noin 40 % bruttokansantuotteesta. Väestö kasvaa voimakkaasti ja alueella on muitakin erityishaasteita, kuten muita alueita voimakkaampi maahanmuutto. Lisähaasteina ovat muun muassa liikennejärjestelyt sekä alueellinen eriarvoistumisen ja syrjäytymisen ehkäiseminen.

Raskasta metropolihallintoa valtuustoiheen ja hallituksiin en näe ensisijaisena ratkaisuna metropolialueen kunnille. Hallinnollisia rakenteita meillä on jo ihan riittävästi. Meillä on tähänkin saakka ollut erilaisia neuvottelukuntia, mutta aluetta koskevissa asioissa ei ole päästy eteenpäin toivotulla tavalla. Esimerkiksi sosiaalinen asuntotuotanto on jäänyt vain joidenkin vastuulle, ja niin sanotut hyvät veronmaksajat on kerätty omille alueilleen. Kunta on paras vaihtoehto hallinnoimaan ja järjestämään alueella asuvien ihmisten tarvitsemat palvelut. Ei ole järkevää antaa tätä oikeutta pois kunnilta jollekin ylikunnalliselle hallintorakennelmalle, joka tuo vain lisää byrokratiaa ja kuluja muun muassa uusien hallintoelinten muodossa.

Paras lähtökohta kuntajakoselvitykselle olisi vastoin ehdotuksia pääkaupunkiseudun kuntien yhteen liittyminen, lähinnä Helsingin, Espoon, Kauniaisen ja Vantaan. Ne muodostavat jo nyt luonnollisen toiminta-alueen. Myös Kirkkonummi ja Sipoo voisivat helposti liittyä mukaan, jos niin halutaan. Yhdessä Keski-Uudenmaan kuntien ehdottaman yhteenliittymän kanssa olisi jo hyvä kokonaisuus koossa, jossa yhteistyö voitaisiin järjestää kevyemmällä rakenteella kuin monille pienemmille kunnille suunnitellulla raskaalla metropolihallinnolla.

Kiitos.

24.4.2013

Valtuutettu Pakarinen

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Eiköhän tätä asiaa ole vatvottu jo ihan riittävästi. Erilaisia selvityksiä on tehty, vaikka kuinka paljon keskusteluja on käyty, ja nyt olisi varmaan aika jo tehdä ihan päätöksiä, että päästäisiin sen jälkeen kiinni ihan oikeisiin töihin. Kyllä tämä kuntarakennemuutostyö on vienyt todella paljon energiaa kunnilta. On keskitytty ihan väärin asioihin. Nyt pitäisi päästä kehittämään kuntien ja alueiden toimintaa.

Mitä tahansa tässä sitten tehdäänkin, jos tämä metropolihallinto toteutetaan, niin ei saisi kyllä tulla enää yhtään uutta hallinnon tasoa. Esimerkiksi Uudenmaan liiton, HSL:n, HSY:n tehtävien yhdistäminen voisi tuoda lisätehokkuutta ilman uusia hallinnon tasoja. Kustannukset eivät saisi kasvaa kohtuuttomasti.

Yksi pointti, jonka haluaisin tuoda esiin, olisi se, että jos muodostetaan suurempia yksiköitä, niin se ei ainakaan saisi johtaa kuntien nykyistä suurempaan, markkinoita häiritsevään omaan tuotantoon – tämä on yksi sellainen vaaranpaikka, joka saattaisi olla esillä – eikä myöskään siihen, että yksityisten palvelujen osalta muodostuu niin isoja markkinoita, että siellä on vain harvoja yrityksiä, jotka voivat olla tarjoamassa palveluja. Tämä on asia, johon toivon, että kiinnitetään erityistä huomiota, niin kuin Helsingin omassakin toiminnassa.

Mitä voisi sitten tällainen tehostuva yhteistyö tuoda mukanaan positiivista, niin se olisi se, että luotaisiin uusia markkinoita, vaikkapa palvelusetelien yhteisiä sähköisiä käytäntöjä, ja toisaalta hankintojen ja palvelujen ammattimaista kilpailuttamista, kuitenkin niin, että nämä kilpailuttamiset sitten tapahtuisivat riittävän pienissä erissä. Kyllä nämä suuremmat hankintayksiköt voivat tuoda lisää osaamista hankintoihin, mutta aina on pelkona ja riskinä myöskin se, että tehdään liian isoja kokonaisuuksia hankintoihin.

Mutta päätösten aika alkaa olla nyt, ja vatvominen sikseen.

Kiitoksia.

Valtuutettu Asko-Seljavaara

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

24.4.2013

Päivi Laajala valtiovarainministeriöstä pyytää meiltä tätä lausuntoa 22.5. mennessä, kuten kaupunginjohtaja sanoi. Sen laatii kaupunginhallitus, emme me valtuusto, me vain tässä evästämme heitä. Voin olla aika tavalla huolissani tästä lausunnosta, koska se tulee olemaan vaikea laatia. Suunnilleen puolet kaupunginhallituksesta ilmeisesti on eri mieltä toisen puolikkaan kanssa. Kuten tässä selvityksessä käy ilmi, kilpailukyky, asuminen ja segregaaation estäminen ovat ne, joita pitäisi eniten edistää. En pidä liikennettä ongelmana, koska meillä on HSL, ja Valtion Rautatiet ovat rakentamassa rataverkkoa uudelleen. Se ei ole suuri ongelma, mutta segregatio kyllä on. Esimerkiksi Espoon ja Kauniaisten verotulot ovat lähes kaksinkertaiset köyhimpiin Uudenmaan kuntiin verrattuna.

Selvitysmiehet esittävät siis kolme vaihtoehtoa, joista ykkösvaihtoehto on se, joka moneen kertaan on toistettu, ja jota siis kokoomus ja vihreät kannattavat lämpimästi. Minä en saanut ihan selvää, mitä keskusta kannatti, mutta KD käsittääkseni ei ollut tällä kannalla, mutta sitten vasemmistopuolueet, sekä demarit että vasemmisto, ovat sitä mieltä, että pitäisi tämä kakkosvaihtoehto toteuttaa. Ykkösvaihtoehto on kuntien yhdistäminen pääkaupunkiseudulla, ja löyhä metropolihallinto, kun taas demarit näyttävät selvästi olevan sitä mieltä, että mitään kuntia ei yhdistetä, vaan tulee vahva metropolihallinto ja -valtuusto. Eli siis moninkertainen hallinto tälle alueelle. Ja kun kilpailu asukkaista on ankara, niin olen ihan samaa meiltä kuin kokoomuksen puheenvuoron pitäjä, Risto Rautava, tämä kakkosvaihtoehdon toteutuminen ei millään tavalla edistä tai paranna kilpailukykyä, vaan me kilpailemme edelleenkin sen jälkeen asukkaista. Tai sitten kaikki rahat laitetaan sinne metropolihallinnon alle, jolloin oikeastaan koko Uusimaa on yksi kunta. Jos nyt sitten Keski-Uusimaa muodostaa yhden kunnan, niin en minä voi ymmärtää, mikseivät myöskin Etelä-Uusimaa, eli Helsinki, Espoo, Vantaa ja Kauniainen, voisi olla yksi kunta.

Valtuutettu Halla-aho

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvä valtuusto.

Helsingissä kuntarakenne- ja kuntarajakeskustelua käydään eri lähtökohdista kuin muualla maassa. Pääkaupunkiseudun kunnissa kyse ei ole palvelujen järjestämisen kannalta riittämättömistä asukas pohjista tai muista vastaavista rakenteellisista ongelmista. Suuri, kasvava ja tiheä väestöpohja suosisi pikemminkin hallinnon hajauttamista kuin keskittämistä. Helsingin seudulla ongelmana on segregatio, sekä kuntien sisällä että niiden välillä. Kuten valtuutettu

24.4.2013

Hyttinen perussuomalaisten ryhmäpuheenvuorossa huomautti, muuttoliike, sekä maan sisäinen että rajat ylittävä, on Helsingin kannalta laadullisesti epäedullista. Helsingistä pois muuttava tienaa vuodessa keskimäärin 4 000 euroa enemmän kuin Helsinkiin muuttava. Maahanmuuttajaväestömme on kaksinkertaistunut 10 vuodessa, ja tulee jälleen kaksinkertaistumaan seuraavien 15 vuoden aikana.

Muuttovirtojen luonteesta kertoo jotain yhtäältä se, että maahanmuuttajien työttömyys on kolminkertainen kantaväestöön nähden, ja toisaalta se, että vaikka maahanmuuttajien osuus väestöstä on kymmenesosa, heidän osuutensa toimeentulotuen saajista on neljäsosa. Tällaisella muuttoliikkeellä on kolme kielteistä seurausta: Ensinnäkin julkisten palvelujen kysyntä kasvaa. Toiseksi se heikentää suhteellisesti ja absoluuttisesti verotuloja, joilla nämä palvelut pitäisi rahoittaa. Kolmanneksi se pahentaa asuntopulaa. Maahanmuutto ei tietenkään ole ainoa syy asumisen kalleuteen ja edullisten vuokra-asuntojen puutteeseen. Helsinki on pääkaupunki, ja sen vuoksi joka tapauksessa muuta maata kalliimpi ympäristö. Mutta juuri tämän vuoksi Helsingin ei pidä ehdoin tahdoin pahentaa tilannetta, ja se voi vaikuttaa väestökehitykseen preferoimalla omassa asuntopolitiikassaan ja asuntotuotannossaan tulijoita, joiden asuminen juuri Helsingissä on tarkoituksenmukaista a) Helsingin ja b) heidän itsensä kannalta.

Helsingissä puhutaan paljon siitä, että pääkaupunkiseudun kunnat harrastavat epätervettä kilpailua veronmaksajista. Kilpailu on tietenkin Helsingin mielestä epätervettä, koska se häviää tässä kilpailussa. Ratkaisu ei ole kilpailun estäminen kuntaliitoksilla, vaan oman kilpailukyvyyn kohentaminen. Tämä tarkoittaa kaavoitus- ja liikenneratkaisuja, jotka eivät aja yrityksiä Espooseen, ja asuntopolitiikkaa, joka ei aja työssäkäyviä ihmisiä Espooseen. Helsingin pitää ratkaista omia ongelmiaan tai ainakin olla aktiivisesti luomatta sellaisia, sen sijaan, että se yrittää haalia niille lisää maksajia.

On vaikea nähdä, millä tavoin kuntaliitokset vähentäisivät segregatiota. Segregatiohan syntyy siitä, että ne, joilla on varaa valita, haluavat asua tietynlaisissa paikoissa ja olla asumatta toisenlaisissa paikoissa. Ei tähän voi kuntarajoilla vaikuttaa. Yhtä vaikea on nähdä, miten hallinnolliset uudelleenjärjestelyt lisääisivät pääkaupunkiseudun kansainvälistä kilpailukykyä, josta täällä on paljon puhuttu. Ensin pitäisi ainakin määritellä, mikä on se laji, jossa kilpaillaan, ja kenen kanssa.

Kiitoksia.

24.4.2013

Valtuutettu Hamid

Arvoisa puheenjohtaja.

Kuten täällä on tänään todettu, on metropoliselvitys valitettavasti luvattoman huono. Se ei ratkaise niitä ongelmia, jotka sen piti ratkaista. Päinvastoin. Helsinki ja Sipoo ei voisi olla enää kauempaa haettu kombo. Yksittäisen kuntalaisen silmissä metropolialue on jo nyt yhtenäinen kokonaisuus. Aasukkaat opiskelevat, harrastavat ja käyvät töissä yli kuntarajojen. Metropolialueen sirpaleisuus muistuttaa kuitenkin välillä olemassaolollaan. Esimerkiksi silloin, kun raja-alueiden asukkaita pomotellaan palveluiden perässä terveyskeskuksesta tai koulusta toiseen. Todellisuudessa näillä nykyään keinotekoisilta tuntuvilla kuntarajoilla on kauaskantoisia, negatiivisia vaikutuksia. Kunnat kilpailevat keskenään niin asukkaista kuin yrityksistä. Aluetta ei kehitetä kokonaisuutena, mikä johtaa muun muassa asuntopulaan, asumisen hinnan kallistumiseen ja kankeisiin liikennejärjestelyihin.

Nyt on kaikissa kunnissa aika miettiä omaa napaa ja omaa luottamuspaikkaa pidemmälle. On keskityttävä siihen, mikä on metropolialueen ja koko Suomen kannalta paras ratkaisu. On jo korkea aika lopettaa keskinäinen kilpailu ja yhdistää pääkaupunkiseudun kunnat yhdeksi yhtenäiseksi alueeksi, yhdeksi suureksi kunnaksi.

Kiitos.

Valtuutettu Perälä

Kiitos, puheenjohtaja. Hyvä valtuusto.

Voin yhtyä valtuutettu Moisio'n huoleen siitä, että vahvan metropolihallinnon vaarana on hapertuminen heikoksi metropolihallinnoksi, puristuessaan seudullisen päätöksenteon mankelin läpi. Tästä syystä itsekkin kallistun mieluummin suurten kuntaliitosten kannalle. Tällöin ensiarvoisen tärkeää on pitää huolta lähidemokratian toteutumisesta. Euroopan Unionin yhteydessä puhutaan usein läheisyysperiaatteesta, jonka mukaan päätökset on tehtävä mahdollisimman lähellä kansalaisia. Jotkut päätökset, kuten ilmaston suojeleminen, ihmiskaupan torjunta ja rahoitusmarkkinoiden säätely, edellyttävät kuitenkin ylikansallista päätöksentekoa. Samoin metropolissa on tarve sekä paikalliselle että rajat ylittävälle päätöksenteolle. Kaavoituksesta ja joukkoliikenteestä kannattaa päättää ylemmällä tasolla kuin lumitöistä ja kirjaston aukioloajoista. Kaksiportainen, suoriin vaaleihin perustuva edustuksellinen malli olisi

24.4.2013

selkeä. Tällöin ei välttämättä olisi perusteltua, että paikallis päätöksenteon rajat perustuisivat nykyisiin kuntarajoihin. Alle 10 000 asukkaan Kauniainen ja yli 600 000 asukkaan Helsinki eivät ole yhteismitallisia hallinnollisia alueita. Jos tämä ajatus tuntuu liian radikaalilta, kannattaa huomioida, että esimerkiksi Huopalahden ja Kulosaaren kunnat liitettiin kummatkin Helsinkiin vasta sotien jälkeen, vuonna -46.

Samalla on pidettävä mielessä, ettei kaikkea lähidemokratiaa voi tai kannata redusoida edustuksellisuuteen. Puoluepoliittisten hiekkalaatikoiden vetovoima on rajattu. Niiden sisälle ei välttämättä kannata rakentaa runsaasti uusia hiekkalaatikoita. Uusien edustuksellisten rakenteiden sijaan päätöksentekojärjestelmää olisikin täydennettävä suoralla demokratialla. Kunnalliset sitovat kansanäänestykset ja kuntalaisaloitteet antaisivat kunnan asukkaille mahdollisuuden vaikuttaa suoraan päätöksentekoon ilman välikäsiä. Nykyisin käytössä oleva neuvoo-antava kansanäänestys on lähinnä vitsi, ja kuntalain 28 §:ssä mainitusta kunnan asukkaiden aloiteoikeudesta harva on koskaan kuullutkaan. Vaikutuskanaviksi niitä ei voi hyvällä tahdollakaan kutsua. Nämä eivät toki ole kunnallistasolla päätettäviä asioita, mutta Helsingin tulisi edistää sitovien kunnallisten kansanäänestysten ja kuntalaisaloitteiden sisällyttämistä kuntalakiin. Niitä voitaisiin hyvin kokeilla ensin paikallistasoilla.

Neuvoo-antavaa kunnallista kansanäänestystä tulisi kuitenkin ehdottomasti käyttää, kun kuntaliitoksista päätetään. Kaupunginosatasolle sopivat myös deliberatiivisen demokratian kokeilut, kuten asukas- ja käyttäjäpaneelit, joissa voitaisiin kuulla satunnaisotannalla valittujen asukkaiden ja palveluiden käyttäjien näkemyksiä esimerkiksi terveyskeskusten päivystysajoista, liikennejärjestelyiden yksityiskohdista tai viheralueiden suunnittelusta. Myös osallistuva budjetointi, jossa kaupunkilaiset otetaan mukaan suunnittelemaan budjettia, sopisi hyvin kaupunginosatason päätöksentekoon. Suoran päätöksentekovallan lisäksi kuntalaisille on annettava suoria kanavia vaikuttaa virkamiesvalmisteluun. Maankäyttö- ja rakennuslaki velvoittaa kuntia kuulemaan asukkaita esimerkiksi kaavoitusta suunniteltaessa. Tiukkojen kuulemisvelvoitteiden lisäksi on kiinnitettävä huomiota myös siihen, keitä päätöksenteossa kuullaan ja millä tavoin. Kuulemisen tulisi tapahtua siellä, missä ihmiset jo ennestään ovat, kuten kirjastoissa, ostoskeskuksissa ja bussipysäkeillä, ei virastotalojen uumenissa keskellä päivää.

Koska Suomessa on kunnallinen itsehallinto, kaupungit ja kunnat voivat itse päättää, minkälaiset vaikutusmahdollisuudet kunnan asukkailla on valmisteluun ja päätöksentekoon. Kuntalaki antaa tähän melko väljät

24.4.2013

raamit. Metropolimallista linjattaessa päätetään myös paikallisdemokratian tulevaisuudesta.

Nyt kun tässä jäi vielä aikaa, niin ehkä vielä lopuksi valtuutettu Halla-aholle voisin todeta, että kysehän ei ole siitä, että olisi jotenkin tervettä kilpailua näiden pääkaupunkiseudun kuntien kesken, vaan kyse on osaoptimoinnista, eli siitä, että Espoo poimii niin sanotusti kirsikoita Helsingin kustannuksella, jolloin Espoo ei voisi olla Espoo ilman Helsinkiä.

Kiitos.

Valtuutettu Ingervo

Kiitos, puheenjohtaja.

Täällä on ollut paljon hyviä puheenvuoroja. Kannatan myöskin tätä suorilla vaaleilla valittavaa metropolihallintoa, jolla on myös rahaa ja valtaa, niin että se voi päättää niistä asioista, joissa suuria ongelmia tällä hetkellä on, esimerkiksi liian vähäisestä kohtuuhintaisesta vuokra-asuntotarjonnasta ja joukkoliikenteestä, joka toimii vähän eri tyyliin eri kunnissa. Poikittaisliikenne varsinkin vielä nykyisen Helsingin osalta tarvitsisi saada kuntoon. On selkeästi nähtävillä, että niin sanotut kermakunnat eivät ole tätä vuokra-asumistuotantoa saaneet aikaiseksi, ja toivonkin itse valtiovallan paljon rohkeampaa puuttumista tähän asiaan. Tämä on ongelma, kun ei saada ihmisiä, työpaikkoja voi löytyä alueelle, mutta ihmisillä ei ole varaa asua täällä. Tämä yhtälö pitäisi saada ratkaistua. Määräaikaiset työsuhdeasunnot eivät riitä, mutta työsuhdeasuntoja varmasti tarvittaisiin lisää.

Lähidemokratia, sitä ei pidä unohtaa. Osallisuutta pitää lisätä, vaikka suurkuntia kehitettäisiin ja itse metropolialuetta muutettaisiin nykyisistä rajoista myös siten, että toivoisin, että pääkaupunkiseudun kunnat voisivat viimeinkin yhdistyä. Ja vielä, kun tänään kävin Fazerilla, niin täytyy myöntää, että nämä sote-asiat ja varhaiskasvatusasiat sen verran toivottavasti tulevat tässä kunta- ja metropolihallinnon osalta vielä kysymykseen, että kun siellä oli esimerkillistä se, että yritys itse järjestää myös päivähoitopaikkoja työntekijöidensä lapsille, varsinkin kun kyseessä on vuorotyö. Tätä toivon, että myös pohditaan jatkossa.

Valtuutettu Vesikansa

Puheenjohtaja ja hyvät valtuutetut.

24.4.2013

Tässäkin salissa on lukuisia kertoja sanottu sana "metropoli", ja sanon sen vielä kerran, mutta tietenkin toivon itsekkin, että tämä selvitys olisi vihdoin tuonut jotain selkeyttä, mitä se ei valitettavasti tuonut. Olen itse ollut sitä mieltä, että viimeiseen asti olisi yritettävä saada Helsinki, Vantaa, Espoo ja Kauniainen yhteen, ja se on tietenkin helsinkiläinen kanta ja se on varmasti monen kanta myös täällä. Olen ajatellut, että sitä Helsingin pitää tavoitella, ja että se ei olisi ainoastaan Helsingin etu, vaan koko seudun etu. Edelleen olen sitä mieltä, mutta jotenkin se kanta tuntuu kyllä tässä maailmantilanteessa myös siltä, että meidän täytyy miettiä niitä muita vaihtoehtoja. Se tilaisuus voi olla hukattu, jolloin Helsinki, Espoo, Vantaa ja Kauniainen saataisiin yhteen, vaikka minun mielestäni lausunnossa Helsingin tämä kanta pitäisi ottaa. Sen vuoksi meidän täytyy myös keskustella siitä, miten puututaan niihin ongelmiin, joita tässä selvityksessä hyvin listataan. Minä otan nyt esimerkiksi asumisen kalleuden, mitä esiselvityksessä hyvin analysoidaan, miten se haittaa asukkaita, estää muuttamista tänne töiden perään, työpaikat ja työntekijät eivät kohtaa, ja pääkaupunkiseutu ei sitä kautta pääse kasvamaan ja kehittymään niin kuin pitäisi.

Milloin tulee viimein se, että olemme yrittäneet viimeiseen asti sitä omaa helsinkiläistä kantaamme ja myös tyydymme siihen toiseksi parhaimpaan vaihtoehtoon, joka ainakin itselleni on se metropolihallinto? Kun seuraa tätä erilaista sote-sähläämistä ja kuntauudistusta, niin ei voi myöskään olla ajattelematta, että miksi se läänitase, aluetase, tai meidän tapauksessamme metropolitase, on niin suuri mörkö Suomessa, kun se kuitenkin Euroopassa erittäin monessa maassa on todettu myös kohtuullisen toimivaksi. Silloin metropolihallinnolla täytyy olla riittävästi valtaa ja rahaa, eli toisin sanoen verotusoikeutta ja edustuksellisen demokratian päätöksentekoon perustuva valtarakenne. Tätä mörköä ei pidä nyt ihan loppuun asti myöskään täällä Helsingissä pelätä, koska esimerkiksi, jos haluamme tämän maan sosiaali- ja terveydenhuollon, ja myös alueen liikenne-, asumisen ja maankäytön ongelmia ratkaista, niin se voi olla se toiseksi paras vaihtoehto, johon silloin myös tarvitaan paljon niitä helsinkiläisiä mielipiteitä, miten saadaan riittävä edustuksellinen demokratia. Kyse ei ole silloin pelkästään hallinnollisista hähkeleistä, jotka eivät tähän asti ole toimineet. Jos HSL tai vastaavat tahot eivät ole nyt toimineet, niin siitä pitää metropolitasolla tehdä aivan uudenlainen. Ja niin kuin täällä monen puhujan suustakin on sanottu, niin sille täytyy rakentaa aivan oma valta ja voima.

Kiitos.

24.4.2013

Valtuutettu Männistö

Arvoisa puheenjohtaja.

Täällä on käytetty erittäin hyviä puheenvuoroja tämän seudun kuntarakenteesta ja nykyrakenteiden haasteista. Aluksi voin todeta, että poikkeuksellisesti myös valtuutettu Soininvaaran puheenvuoro oli erinomainen aiemmin.

Kun hallitusohjelmaa luotiin ja lähdettiin linjaamaan kuntarakenteen uudistamisesta, niin sellainen seikka, joka usein julkisessa keskustelussa on sittemmin jäänyt unholaan, on se, että koko tässä kuntarakenteiden reformissa on ennen muuta kyse kaupunkiseuduista. Ihan aidosti se, mitä tapahtuu sadassa pienimmässä kunnassa, on varmasti niin, että kuntarakenteiden uudistaminen on näiden alueiden elinvoiman ja palveluiden turvaamisen näkökulmasta äärettömän tärkeää, mutta taloudellisesti, toiminnallisesti katsottuna se ei ole läheskään niin suuren mittaluokan ongelma tai haaste, kuin se, mitä tapahtuu keskeisillä, kasvavilla kaupunkiseuduilla, ja miten niitä hallitaan. Näistä lähtökohdista selvityshenkilöiden tunnistamat haasteet ja ongelmat pääkaupunkiseudulla, metropolialueella: sosiaalinen segregaatio, asuminen, sen pula, siihen liittyvä hinnannousu, liikennejärjestelmän optimointi kokonaisuutena, tai kilpailukyky ja se, miten me onnistumme houkuttelemaan tänne toimintoja, vaikkapa suhteessa Itämeren alueen muihin metropoleihin, nämä ovat kiistatta oikein tunnistettuja ja keskeisiä kriteerejä. En ole tavannut ketään, joka olisi, sen enempää tässä salissa kuin muuallakaan, eri mieltä, että nykyrakenne ei tuota näiden läpi katsottuna optimaalisia ja järkeviä ratkaisuja, tai että nykyisellä päätöksentekomekanismilla voitaisiin jatkaa.

Nyt tässä suhteessa voi myös arvioida näiden kehyskuntien, kulmakuntien ulostuloa ja todeta, että on ihan hienoa, hyvä, että sieltä on tullut merkittävä tahdonilmaus yhdelle keskeiselle kuntaliitokselle. Ja toki, tässä voin lausua sille tukeni: menkööt nämä kunnat yhteen. Se osoittaa rohkeutta, tämä avaus. Mutta nämäkään eivät ole vielä tämän uudistuksen keskiössä, kun katsotaan metropoliseudun ongelmia. On ihan selvää, niin kuin on todettu, että pääkaupunkiseutu on tämän seudun elinvoimaa ja toisaalta hyvinvointia laajemmallekin sykkivä sydän, ja nyt ratkaistaan, uskalletaanko täällä tehdä päätöksiä, tai uskalletaanko tehdä edes selvityksiä ja hankkia tarvittavaa tietoa päätöksenteon tueksi. Nyt toisaalta ratkaistaan, miten koko muu Suomi näkee meidät tällä seudulla, millaisia edellytyksiä meillä on tehdä päätöksiä.

24.4.2013

Optimaalinen ratkaisu, niin kuin täällä on niin vihreiden kuin muidenkin, monen ryhmän toimesta todettu, olisi varmasti se, että päädyttäisiin kahteen vahvaan kuntaan. Niin kuin sanottu, selvityshenkilötkin näkivät tämän suunnan perustelluimpana, mutta kenties ei niin helposti toteutettavana. Mutta selvityshenkilöt totesivat, että varmasti myös sellaiset vaihtoehdot, joita he eivät päätyneet esittämään, olisivat mahdollisia jossain suhteessa, kun ratkaisuja etsitään. Ratkaisuja on saatava aikaan, ja sellaisia nimenomaan, jotka ratkaisevat tämän seudun ongelmia. Ongelmat ovat niin suuria, että niitä ei voi jättää tekemättä, joten kun nämä selvitykset tehdään, niin mikäli ei päädytä päätöksiin niiden johdosta, toivoisin, että sitten voitaisiin koukata kansan kautta. Yksi ratkaisu siinä vaiheessa, jos päätöksentekijät eivät kykene päätöksiä tekemään, on kysyä alueen asukkailta, ihmisiltä, ja minä toivon, että mikäli päätöksiä ei muuten saada aikaan, niin kysytään sitten kansalta.

Valtuutettu Ikävalko

Kiitos, puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Itse olen varmaan jo ehkä ajat sitten hukannut sen ajatuksen tai toivon, että Helsinki, Vantaa ja Espoo yhdistyisivät. Näinhän ehkä olisi ollut hyvä jo käydä ajat sitten. Olen jo kauan sitten ajatellut, että miksi emme katso lahden yli ja rakenna Ruotsin kaltaista mallia, kuten esimerkiksi Tukholmassa, jossa läänin tasolla, maakunnan tasolla, tai puhutaanko sitten isosta, vahvasta metropolialueesta, on ratkaistu kaikki isot, oleelliset yhteiskunnalliset kysymykset, ja kuntien tasolla vastataan lähi- ja peruspalveluista. En ymmärrä, jos tämä toive näiden kolmen ison kaupungin yhdistymisestä ei lähde etenemään, miksi emme voi katsoa siihen suuntaan.

Meillä on jo HSL, HSY ja HUS ja meillä on perusterveydenhuollossa huutava pula uudistua. HUS vastaa nyt jo myös osasta perusterveydenhuoltomme ydintoimintoja, kuten laboratorio, liiketoiminta, röntgenpalvelut ja monet muut. Eli HUS ei ole vain erikoissairaanhoidon vaan jo nyt kytkeytyy aivan suoraan perusterveydenhuoltoomme. Meillä on myös tulossa voimaan potilaan vapaa hakeutuminen, joka tarkoittaa sitä, että ei ole mitään järkeä rajata perusterveydenhuoltoakaan vain yksittäisiin kuntiin.

Tälle maakuntatasolle voitaisiin tuoda myöskin elinkeino- ja innovaatiopolitiikka ELY-keskuksista, Uudenmaan liiton toiminnot, mahdollisesti lopettaa koko Uudenmaan liitto, maankäyttö, asuminen ja muut isot kysymykset. Tällöin meille voisi jäädä Helsinkiin, Vantaalle ja

24.4.2013

Espoolle ne peruspalvelut, ja näitä voitaisiin alkaa kehittää ja suunnitella osallistavin menetelmin, kuten täällä moni valtuutettu on jo sanonut hyvin ja tuonut esiin, kuten muun muassa Yrjö Hakanen ja muutama muukin.

Muutenkin olen hyvin pitkälle samaa mieltä tietyistä pääkysymyksistä Yrjö Hakasen kanssa. Oikeastaan olisin toivonut, että koko tämä keskustelu olisi alunpitäen jo valtion tasollakin lähtenyt siitä, että meidän terveydenhuollon rahoitusjärjestelmäämme olisi lähdetty uudistamaan, ja sitä kautta olisimme vähitellen lähteneet purkamaan näitä kysymyksiä. Tässä on menty niin totaalisesti väärin päin puuhun kuin on mahdollista, ja siitä nämä kaikki ongelmat johtuvat.

Kiitos.

Valtuutettu Muttilainen

Kiitos, puheenjohtaja.

Ensinnäkin näin alkuun kannatan Hakasen palautusehdotusta. Perusteluina ihan vain sellaisia yksinkertaisia asioita, että valtuusto on isoin päättävä elin, ja vielä suurempi on mielestäni kaupunkilaiset, joten kaupunkilaisten tahtoa tulisi kuunnella tässä asiassa.

Kiitoksia.

Valtuutettu Saarnio

Arvoisa puheenjohtaja.

Minusta tämä idea asian palauttamisesta niin, että valtuusto olisi se, joka sanoisi tästä asiasta viimeisen sanansa, on hyvin perusteltu. Minä en ymmärrä kaiken kaikkiaan tätä käsittelyprosessia siinä mielessä, että kaupunginhallituksen puolella on ikään kuin pelko siitä, että valtuusto lausuisi jotakin väärää tästä asiasta. Minusta täällä on erittäin hyviä puheenvuoroja esitetty valtuustossa nimenomaan tämän metropolimallin kehittämisestä sellaiseksi, että se toimisi. Ei sellaisella metropolimallilla, että näiden niin sanottujen itsenäisten kuntien kesken rakennettaisiin joku ylärekisteri pohtimaan asioita, voiteta yhtään mitään, vaan nimenomaan päädyttäisiin siihen, että ratkaisut olisivat entistä vaikeampia ja yksi uusi taso tulisi vain lisää näihin ratkaisuihin.

24.4.2013

Minusta ongelmakeskeinen ratkaisu vaatii nimenomaan kuntien yhteen liittämistä tällä alueella ja sellaisen hallintomallin rakentamista, joka pystyy vastaamaan laajasta alueesta Uudellamaalla, kehittämisestä sekä asumisen, liikenteen, opetuksen, terveyden- ja sairaudenhoidon että myös ennaltaehkäisevän hoidon osalta, ja tämä on kyllä malli, jota ei voida toteuttaa ilman kuntaliitoksia. Kun tästä puhun, niin tiedän sen, että puhun samalla vantaalaisten vasemmistoliittolaisten näkemyksiä vastaan, pääosaa vastaan. Mutta se ei muuta minun käsitystäni siitä, että vain tällaisen laajan kunnan rakentaminen voi toimia. Se myös toimisi sillä lailla, että Kauniainen ei enää voisi, liittoutumalla Espoon kanssa, luottaa siihen, että Espoo pitää ikuisesti sisällään tämän käenpoikasen.

Valtuutettu Loukoila

Kiitos, puheenjohtaja.

Minä olen sitä mieltä, että tällainen kuntaliitoshanke on kannatettava tarkastella vähän laajemmin. Se, että täällä on esitetty, että palautettaisiin siten, että valtuustoon tulisi asia käsiteltäväksi, niin minusta se ei ole poissuljettu vaihtoehto. Kun mietitään ylipäättään tällaisia pakkotilanteita, ja niin kuin tuossa meidän ryhmäpuheenvuorossamme sanoin, että meille sopisi myös, että kuntajakoselvitys tehtäisiin laajemmasta kokonaisuudesta, ettei pelkästään Helsinki ja Sipoo, vaan otettaisiin Espoo, Vantaa, Kauniainen ja myös Kirkkonummi tähän tarkasteluun mukaan, niin tässäkin pitäisi miettiä sitä, että pakkoliitosten kautta ei synny mitään toimivia uusia kuntia, vaan pitää tehdä yhteistyötä, ja lähtökohtana on oltava vapaaehtoisuus ja parhaiden vaihtoehtojen etsintä. Mitä laajemmalla ryhmällä tätä asiaa läpikäydään, sen parempi se lopputulema on.

Jos ajatellaan lähidemokratian kannalta, niin koko tässä metropoliuudistuksessa lähtökohtana pitäisi olla kuntalaisten osallistumis- ja vaikutusmahdollisuuksien turvaaminen. Tällainen metropolihallinto ei saa tarkoittaa sitä, että päätöksenteko viedään liian kauas kuntalaisista. Jos ajatellaan metropolialueen kilpailukykyä, niin mikä on se paras kilpailukyky: sehän on kuntalaisten hyvinvointi. Sen takia tulisi varmistaa, että kuntalaisten oikeuksia, puhetta kuultaisiin, ja kaikki lähipalvelut, uudistukset ja muut olisi päätettävä lähellä ihmistä. Jos jo tässä vaiheessa viedään asiat niin, ettei valtuusto pääse asioista päättämään, niin aika outoa demokratiaa.

24.4.2013

Valtuutettu Hakanen

Kiitos, puheenjohtaja.

Valtiovarainministeriöhän on pyytänyt lausunnot kunnilta tähän asiaan 22.5. mennessä. Muodollisesti on jo tällainen aika. Normaalin lausuntokäytännön mukaisesti lausunnon antaja voi myös pyytää lisääaikaa. Lisääaikaahan tässä tapauksessa puoltaa muun muassa oikeuskanslerin ja lukuisten oikeusoppineiden kanta siitä, että sote-ratkaisun perusasioiden pitää olla tiedossa, kun kuntarakenteita koskevia ratkaisuja tehdään. Tästä kyllä luontevasti seuraa, että kunnan, joka sitoutuu lausunnollaan johonkin selvitykseen, pitäisi tietää, mihin se sitoutuu. Valtioneuvosto on nyt asettanut jonkin uusimman työryhmän, jonka pitäisi toukokuun aikana kuulemma ratkaista kaikki, mitä hallitus ei tähän mennessä ole ehtinyt kunta- ja sote-hankkeessa ratkaista. Olisi perusteltua odottaa tämän superkomiteankin kantaa, että tiedämme, mihin me oikeastaan lausuntoa olemme ottamassa.

Valtuuston kannalta tässä on sellainenkin puoli, että nyt kaupunginhallituksessa näyttää menevän läpi sellaisia lausuntoja, joiden en usko vastaavan kaupunginvaltuuston tai ainakaan tämän valtuustoenemmistön kantaa. Viittaan esimerkiksi kuntarakennelakimuutoksesta kaupunginhallituksen enemmistön äänin annettuun lausuntoon, jonka mukaan kuntaliitoksia koskeviin sopimuksiin valtiovallan valmisteluissa esitetty maininta lähipalvelujen järjestämisestä tulee poistaa. Eli haluttiin siis saada vapaat kädet, suomeksi sanottuna, karsia lähipalveluja, kun kuntarakenteita muutetaan. Tällaiset asiat pitäisi käsitellä valtuustossa, eikä Helsingin nimissä antaa lausuntoja, joita edes valtuusto ei ole käsitellyt.

Valtuutettu Kantola

Kiitos, puheenjohtaja.

Kyllä tämä itse asiassa liittyy myös tähän palautukseen. Minä olen tässä valmistellut puheen. Se koski tätä Helsingin strategiaa, ja yhtä lailla se koskee myös tätä keskusteltuna olevaa metropolihanketta. Se, mitä tämän metropolihankkeen tiimoilta tässä on keskusteltu, ja mitä olen miettinyt, niin haluaisin sen esittää sen kuvan avulla, jonka kaupunginjohtaja Pajunen kuvasi viime kerralla. Siinähan meillä oli Helsingin strategia, joka oli laiva, ja jota kannattelee vesi. Se vesi muodostuu vahvistuvasta demokratiasta ja osallisuudesta kaupunki- ja metropolitasolla. Sen veden päällä oleva laiva, meillä on siinä siis laiva,

24.4.2013

jossa on kolme tavoitekokonaisuutta. Tämä on nyt näitä Helsingin strategiaan kuuluvia tavoitteita. Meillä on yhtenä tavoitteena hyvinvoiva helsinkiläinen, sitten meillä on elinvoimainen ja toimiva Helsinki, ja sen kaiken, nämä tavoitteet, me saamme toteutumaan sillä, että meillä on talous täällä Helsingissä tasapainossa ja sitä johdetaan hyvällä tavalla, sellaisen veden päällä, jossa on myös tämä metropolihanke toteutumassa.

Sitten minä ajattelin, silloin viime kerralla, että loistavaa, meillähän on hieno strategia tulossa. Jäin kuitenkin sitä silloin miettimään ja nyt mietin sitä vieläkin enemmän tässä metropolihankkeen osalta. Meillä on syntymässä sellaisia uhkakuvia, että meille on tulossa tällaisia erilaisia keskenään kilpailevia tavoitteita, ja meidän laivamme voi kaatua, tai sitten siitä uhkaa tulla ilmalaiva tai se joutuu aallokon pyörteiden keskelle. Näitä pitäisi jollain tavalla pystyä ratkaisemaan, näitä ongelmia tai uhkakuvia. Minä lisäisin siihen kuvaan kaksi asiaa: Toinen on poiju, joka olisi valmistettu lain pykälistä ja Olaus Petrin tuomarinohjeista, johon me voisimme tarttua, kun meillä on myrskyisää siellä metropoliaallokossa. Toiseksi minä haluaisin tuoda siihen esiin tällaisia arvoja, joita on kyselty ikäihmisiltä, jotka...

Välihuuto!

Saako lisääaikaa?

(Puheenjohtajan välihuomautus.)

Saanko jatkaa pöntöstä?

(Puheenjohtajan välihuomautus.)

Aivan. No mutta siis joka tapauksessa näen, että tämä asia pitäisi nyt harkita uudemman kerran ja palauttaa se kaupunginhallituksen käsittelyyn.

Valtuutettu Hyttinen

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Haluaisin kysyä, miten ongelmat, joita Helsingin ja alueen muiden kuntien parhaat päättäjät ovat vuosikausia yrittäneet ratkaista, muuttuisivat helpommin ratkaistaviksi, jos nykyiset kuntapäättäjät nostaisivat vaikeassa tilanteessa kädet pystyyn. Jos kuntien ja siten päätöksentekijöiden määrää vähennettäisiin, miten kuntapäättäjien,

24.4.2013

joiden kädet ovat jo nyt täynnä töitä, aika riittäisi sen paremmin asioihin perehtymiseen kunnolla? Tuleeko päätöksistä parempia, jos ne tehdään puutteellisen perehtymisen pohjalta hutiloiden? Mitä kaupunginjohtajien palkoille tehdään, jos merkittävä osa vallasta siirretään kaupungilta metropolihallinnolle? Vaikka hallitus tai ministeri Virkkunen muuta väittäisivät, kahdesta velkaisesta kunnasta ei saa yhtä velatonta yhdistämällä ne. Vastaavasti Sipoosta ei tule automaattisesti uutta Helsinkiä, vaikka Sipoon maa-alueet yhdistettäisiinkin Helsinkiin, eikä asuminen Helsingin keskustassa halpene, vaikka syrjäalueiden pakkoliitos halventaisikin koko kaupungin keskineliöhintaa.

Meidän helsinkiläisten tulisikin kysyä, haluammeko joutua maksumiehiksi sille, kun ei-kaupunkimaisia alueita, jotka ovat hoitaneet taloutensa huonommin, ja joiden palvelutaso on Helsinkiä heikompi, kehitetään nykyisen Helsingin tasolle. Jos kaupungin taloustilanne heikkenee entisestään, olemmeko valmiita siihen, että tasapuolisuuden nimissä palvelutasomme siirretään kehyskuntien tasolle?

Massatuotanto ei tuota yksilöllistä lopputulosta, ja massapäätöksenteko johtaa helposti tasapäästämiseseen. Vaikka maa-alaltaan ja asukasluvultaan kaksinkertaiseksi kasvaneen Helsingin johtamisesta maksettaisiin kolminkertainen palkka, se ei tee kaupungista viihtyisämpää tai houkuttelevampaa. Jos jätti-Helsingissä toimisi 9 jäsenen kaupunkisuunnittelulautakunta, ehtisikö se reuna-alueiden kaavoituksesta päättäessään perehtyä niiden ominaispiirteisiin, vai tehtäisiinkö niistä kaavamaisesti uutta Itä-Pasilaa? Pakottavaan metropolikaavaan siirtyminen olisi helppo ratkaisu, jos halutaan vain asuttaa mahdollisimman suuri määrä ihmisiä halvalla mahdollisimman nopeasti. Samoin teki Hrustsov 1960-luvun Neuvostoliitossa. Massa-asutuksen levittäminen entisiin kehyskuntiin ei kuitenkaan houkuttelisi hyviä veronmaksajia, vaan nettomaksajat muuttaisivat entiseen tapaan yhä kauemmas Helsingistä, samalla kun ongelmat jäisivät ja kasvaisivat. Jos nykyisen itsenäisen monikeskuksisen mallin sijasta yhden kaupunkikeskustan merkitys kasvaisi entisestään, nykyiset viihtyisät pikkukunnat surkastutettaisiin nukkumalähiöiksi ilman työpaikkoja, ja segregatio-ongelma kasvaisi vain nykyisestään. Haluammeko rakentaa uusia slummeja köyhille ja muualta tulleille vai mieltä, mistä ongelmat oikeasti johtuvat, ja silmien ummistamisen sijasta yrittää löytää asioihin oikeita ratkaisuja oikealla tasolla?

Kiitos.

24.4.2013

Valtuutettu Laaninen

Puheenjohtaja ja hyvät valtuutetut.

Odotin näin kauan puheenvuoron pyytämistä, kun odottelin, saisinko vastauksen yhteen kysymykseen, joka minua on askarruttanut, mutta nyt kun sitä vastausta ei ole oikeastaan kuulunut, niin pyysin puheenvuoron tässä vaiheessa, vaikka ilta on jo pitkällä.

Se kysymys kuuluu: Millä perusteella tämä metropolialue on tässä esiselvityksessä rajattu? Miksi juuri 14 kuntaa olisi se metropolialue, jolle nyt tätä hallintoa ollaan rakentamassa? Minusta siinä esiselvityksessä tätä ei kunnolla perustella. Itse ajattelen sillä tavalla, että jos metropolialueesta puhutaan, niin nämä 4 kaupunkia, Helsinki, Espoo, Vantaa ja Kauniainen, se on sellainen itsestään selvä ydin, niin kuin tuossa meidän ryhmäpuheenvuorossamme tänään esitettiin. Siitä voi sanoa, että se on jonkinlainen metropolialue. Sitten toinen hallinnollinen kokonaisuus, jonka ymmärrän, mikä se on: se on Uudenmaan liitto ja sen alueen 26 kuntaa. Mutta kaikki rajaukset siltä väliltä, niille minun on vaikea löytää ja ymmärtää perusteluita.

Tässä esiselvityksessä monessa kohtaa viitataan Uudenmaan liittoon, ja eräin kohdin vähän laajempaankin yhteistyöhön, nuo naapurimaakunnat halutaan siihen mukaan. Mutta sitten todetaan, että jos metropolihallinto perustetaan, niin Uudenmaan liiton tehtävät on arvioitava uudestaan. Toivon, että kaupungin lausunnossa, jota kaupunginhallitus nyt tekee, hieman tätä asiaa problematisoitaisiin, mikä on peruste, jolla tätä mahdollisen metropolialueen hallintoa oikein rajataan.

Kiitos.

Valtuutettu Nieminen

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Upeita asioita on puhuttu metropolihallinnosta ja kuntien yhdistämisestä, erinäköisistä näkökulmista. Tuon vielä yhden näkökulman mukaan tähän. Se on maankäyttö. Maan käyttö.

Tällä hetkellä Helsinki on historiansa suurimman rakentamiskauden edessä, ja suunnittelee maidensa viemistä Kotkaan, kenties Suomenlahden yli, kun yhteistä maankäyttöaluetta, mihin maankäsittelyalueita voitaisiin perustaa, ei ole. Maankäyttöön kuuluu

24.4.2013

vesistöt. Meillä on yhteinen Vantaanjoki, jossa rajojen kautta yritetään ratkoa erinäköisiä asioita. Meillä on yhteiset viheraluevyöhykkeet. Luonnolla ei ole kuntarajoja. Meillä on yhteinen saaristo ja meri.

Jotenkin tuntuu käsittämättömältä, että keinotekoisien rajojen kautta pyritään ratkomaan tulevaisuutta. Uskoisin aidosti niin, että pääkaupunkiseudun tulevaisuuden avaimet ovat yhteisessä, rajattomassa päätöksenteossa. Viikingit ymmärsivät tämän jo 1 000 vuotta sitten. Paikkaa kutsuttiin Hälsinglandiksi, ja tuo joki, joka tänne virtasi, oli Hälsingå.

Kiitos.

Ledamoten Thors

Arvoisat valtuutetut.

Nyt jo teidän kärsivällisyytenne loppuu ja kaverit haluavat kotiin. Kuitenkin oli vastustamatonta tulla sanomaan muutama asia, koska on tuntunut siltä, että tietyt asiat on mainittu uudestaan ja uudestaan. Jotkut haluavat yhdistää kaikki seudun kunnat yhdeksi kunnaksi, jotta saamme paremman kilpailukyvyn. Haloo! Meidän kollegamme ovat tällä hetkellä Tukholmassa. Tukholma mielletään ehkä kilpailukykyisemmäksi kaupungiksi täällä Pohjoismaissa, ja Kööpenhamina myöskin erittäin kilpailukykyiseksi. Ne eivät ole yhdistäneet, niillä on jonkintyyppistä seutuhallintoa. Eikö tämä opeta meille jotain? Kilpailukyvyssä on muun muassa kyse siitä, että meillä on hyvää maata tarjolla, että meillä on hyviä ihmisiä ja hyvä korkeakouluopetus. Siitä opimme. Yksi 60 000:n kunta Tukholman keskellä, Solna, on jälleen nimetty, että se on Ruotsin yrittäjäystävällisin kunta. Toivottavasti me saamme kollegoiltamme sieltä vähän viestiä, että mitä ja millä tavalla Solna tekee asioita.

Paul Lillrank, erittäin oikeistolaiseksi mielletty professori, on moneen otteeseen todennut, että suuruuden ekonomia ei päde, mitä tulee palveluihin, sen tyyppisiin kunnallisiin palveluihin, joita me harrastamme. Ei todellakaan siihen päde. Tulee niin suuret hallinnolliset rakenteet, kun me mietimme päivähoitoa ja muita asioita. Minä toivoisin, että tämäkin olisi vähän meidän kaikkien mielessä.

On sanottu hirveän monta kertaa, että meidän laitakuntamme eivät harjoita sosiaalista asuntotuotantoa. Nyt on niin, että ARA, jota me olemme tänään kerran moittineet, että heillä on käsittämättömiä korkoja, joita he perivät, myöskin asettaa sellaisia maksimirajoituksia,

24.4.2013

ettei kukaan halua, ei tule mitään tarjouksia, kun Kirkkonummi ja Sipoo ovat esittäneet ja tarjonneet tontteja näille rakentajille. Haloo? Miettikää nyt vähän, mikä on faktaa. Kuulin, että ministeri Kiuru oli pitänyt erittäin voimakkaan puheenvuoron ja moittinut tästä, mutta missä on syy, ja missä on seuraus?

Kiitän edustaja Arajärveä erittäin analyyttisestä puheenvuorosta. Ehkä hän tämän puheen jälkeen ei haluaisi tätä kiitosta, mutta kun hän totesi, että olisi hyvä, että tietäisimme, minkälaisen kuntalain me saamme, miten valtionosuussäädökset ovat ja miten metropolihallinto muotoutuu. Tässä on moitittu, että kuntayhteistyö aina tuo himmeleitä, mutta kyllä minä olen kuullut myös erilaista kuntahimmeliä sinne sun tänne, että meillä sellaista kuntalakia emme ole vielä nähneet. Olisi ehkä selvempää, jos tietäisimme, mitä tarkoittaa.

Edustajakollega Moisio totesi, että tietysti on vaara, että me saamme metropolihallinnon, joka toteuttaa hyvin vähän. Mutta tällä puheenvuorolla minä haluan vakuuttaa, että meidän ryhmämme haluaa sellaisen todellisen ja voimakkaan metropolin hallinnon, joka ratkaisee niitä todellisia ongelmia, jotka liittyvät maankäyttöön, rakentamiseen, asumiseen ja ympäristöön. With all due respect, minä olin joskus aiemmin mukana tässä, ja minä en ymmärrä, miksi te edelliset päättäjät hajotitte vanhan SAD:n, YTV:n. Miksi hajotitte? Meidän on kyllä saatettava se ainakin uudestaan yhteen.

Valtuutettu Saarnio

Arvoisa puheenjohtaja.

Täällä ovat puheenvuorot minusta aika tasokkaita olleet, kun puhutaan tästä metropolihallinnosta. Tämä Astrid Thorsin puheenvuoro oli ihan hyvä monessa mielessä, ja kysymys ei ole niinkään siitä, mikä on kuntien asema, vaan mitkä ovat tämän metropolihallinnon mahdollisuudet tehdä todellisia ratkaisuja.

Mutta Perälä esitti täällä minun mielestäni erittäin hyvän mallin myös siitä, että rohkeasti vain kunnat yhteen, ja otetaan tällaisia pienempiä kunnanosavaltuustoja. Meillä on luonnollisia alueita kuten Vuosaari, Mellunkylän alue, monia muita, jotka voisivat olla tällaisia osavaltuustoja, jotka vahtisivat kansalaisten oikeuksia ja mahdollisuuksia vaikuttaa omiin lähipalveluihinsa. Tässä on monenlaisia malleja, mutta kyllä tässä uudistuksia tarvitaan. Olipa hyvä, että täällä otettiin viikingitkin esiin. Vähän viikinkien hengessä tätä pitäisi kyllä tehdä, tätä hommaa. Aika rohkeasti, vaikka Vuosaaren

24.4.2013

viikingit vain viikinkejä ovat. Tässä mielessä jotenkin me olemme sortuneet siihen, että me luotamme näihin, meihin kunnallisiin päättäjiin. Kun espoolainen sanoo, että Espoo on Espoo, mutta hänkin tietää hyvin että, tehdään kuntarajoille mitä tahansa ratkaisuja, niin kauklahtelaiset ovat kauklahtelaisia ja westendiläiset westendiläisiä, kontulalaiset kontulalaisia ja niin edelleen. Eivät ne kuntarajat tee näitä asuinpaikkoja ja luo henkeä, vaan kyllä ne syntyvät siellä alueella. Pitää olla sellainen hallintomalli, jolla voidaan käydä näiden ongelmien kimppuun, mitä täällä alueella on. Se on se ratkaisu minusta metropolihallinnossa. Sen pitäisi ratkaista niitä ongelmia, jotka täällä on moneen kertaan todettu.

Valtuutettu Villo

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Tässä olen mielenkiinnolla seurannut tätä teidän keskusteluanne, ja tuntuu, että jokaisella on vähän erilaiset käsitykset tästä niin sanotusta metropolihankkeesta. Minun mielestäni tämä metropolihanke on aika ovela. Kun ottaa huomioon, että minäkin olen syntynyt täällä Helsingissä ja katsonut, miten Helsinki on hoitanut tätä työpaikkojen tilannetta, että minunkin aikana Helsingistä on lähtenyt koffit, airamit, fazerit ja HK:n Ruokatalo viimeiseksi, ja tuonne Vantaallehan ne lähtivät. Tämä metropolihanke on hyvä, että kun yritykset lähtevät täältä pois, niin Helsinki menee perään.

Kiitos.

Valtuutettu Bogomoloff

(Puheenjohtajan välihuomautus.)

No ei varmasti vetänyt. Tosin tähän nenään kyllä mahtuu.

Arvoisa puheenjohtaja.

Täällä olen kuunnellut jonkun aikaa, en kaiken aikaa tietenkään, mutta jonkun aikaa mielenkiintoisia puheenvuoroja, ja en voi olla muuta mieltä, kuin että kyllä valtuutettu Rautavan esittämät näkemykset ovat aivan oikeita tälläkin kertaa.

Se, mitä me itse asiassa kokoomuspuolella emme halua, me emme halua lisää byrokratiaa, me emme halua siitä seuraavia lisäveroja.

24.4.2013

Tämä on ihan selvä juttu. Ne yleensä kulkevat käsi kädessä. Kun luodaan joku uusi porras, kohta sille hankitaan jo rahoitus verotuksen kautta, ja sitten ollaan taas maksamassa jotain lisää. Verotus on Suomessa sietämättömällä tasolla muutenkin, ja se on syönyt meidän kilpailukykyämme, josta täällä kannettiin aikaisemmissa puheenvuoroissa myös ihan aiheesta huolta.

Oliko se valtuutettu Saarnio, joka suureen, pitkään kokemukseen vedoten puhui myös näistä kaupunginosavaltuustoista ja vastaavista, ja minä menisin vielä askeleen pidemmälle, nimittäin minä olen valmis milloin tahansa julistamaan Kulosaaren jälleen itsenäiseksi, jos se siitä on kiinni. Mutta epäilen, että sellainen aloite ei välttämättä enemmistöä tässä salissa saavuta. Jos meillä on suurempi kokonaisuus, niin on selvää, että pitää mennä pienempiin päättäjyyskoihin siinä tapauksessa, muodossa tai toisessa. Mielenkiintoisen näkökulman siihen muodostaa totta kai aina se keskustelu siitä, että mistä se sitten saisi päättyä: Olisiko sillä oikeaa budjettivaltaa? Olisiko sillä erilainen poliittinen koostumus kuin muulla, varsinaisella valtuustolla? Kuka sen valitsisi, ja niin edelleen? Siinä on kysymyksiä ratkaistavaksi niin paljon, että taitaa jäädä ratkaisemattakin.

Mutta hei, taas on ollut kiva ilta. Kiitos teille kaikille.

Valtuutettu Arajärvi

Arvoisa puheenjohtaja.

Kiitän valtuutettu Thorsia kiitoksista. En pahastunut lainkaan, päinvastoin olin erittäin ilahtunut siitä, että hän kannatti vahvaa metropolihallintoa. Sen toteuttaminen on vain poliittisen tahdon kysymys, ja ennen kaikkea olennaista on tietysti se, että se metropolihallinto myös tekee päätöksiä, jota sen alueen kunnat eivät voi välttää, jotka sitovat sen alueen kuntia.

24.4.2013

HELSINGIN KAUPUNGINVALTUUSTO
HELSINGFORS STADSFULLMÄKTIGE

Mari Puoskari
puheenjohtaja
ordförande

Sari-Anna Pennanen
kaupunginasiames
stadsombudsman

Pöytäkirja tarkastettu ja hyväksytty:
Protokollet justerat och godkänt:

Kauko Koskinen
kaupunginvaltuutettu
stadsfullmäktigeledamot

Jasmin Hamid
kaupunginvaltuutettu
stadsfullmäktigeledamot